

Mr. SPEAKER.—I am examining it.

Sri K. KENCHAPPA (Hiriyur).—I should like to know whether the Minister for Finance is in order in placing the Supplementary Estimates to-day, because, according to the revised programme of business, it is put down for Saturday the 14th.

Mr. SPEAKER.—That is for voting, not for presentation.

Sri K. KENCHAPPA.—Even that is not mentioned in to-day's programme.

Mr. SPEAKER.—It is there; you have not seen the programme. "No. 2. Sri T. Mariappa, Minister for Finance to lay on the Table....."

Sri K. KENCHAPPA.—But in the revised provisional programme of business,.....

Mr. SPEAKER.—That cannot find a place there; it is not necessary.

BUDGET ESTIMATES FOR 1959-60— GENERAL DISCUSSION

(Debate continued)

†Sri G. SIVAPPA (Chitradurga).—Mr. Speaker, I want to make a few remarks. I congratulate the Finance Minister for having presented a surplus budget for the year 1959-60. I may tell you that democracy in India is a success and from 1947 up to-day we have done wonderfully well. My friend Sri Narasimha Reddy while speaking on the budget has brought to the notice of this House facts and figures, how the State of Mysore has progressed step by step. It is only in India that true democracy is existing. In Russia, a dictatorial country, it is very easy.....

Sri T. PARTHASARATHY (Malleswaram).—Mr. Khrushchev is not here to defend himself. He calls Russia a dictatorial country. Is it in order?

Mr. SPEAKER.—He can.

Sri G. SIVAPPA.—In a democratic country you have got plans. If it is a dictatorial country, it is very easy to work the plan. If you do a certain thing, people say you have not done it well; if you do not do it, they say you have not done it. In spite of all the

criticisms we have done well, wonderfully well. We are spending large sums of money on development works, we are incurring even non-plan expenditure; that also goes towards the development of the country. Our country is a very big country. Specially when we are speaking of the budget of the Mysore Government we have to take into consideration the working of democracy and the programme of development works in India. The Central Planning Commission is playing a vital part in this respect. Even yesterday Pandit Nehru was pleased to say that the foundation is deep rooted. He has laid deep foundation. So in India there is not only Bakra Nangal,.....

Sri M. RAMAPPA (Harihar).—Sir, I rise to a point of order. Can Sri Sivappa praise the Central Planning Commission?

Mr. SPEAKER.—He is in full rights when he praises the Central Planning Commission. You can praise an outsider but you cannot criticise him.

Sri G. SIVAPPA.—I may tell Sri Ramappa that this is a Budget speech and there is scope to refer to so many things. But of course I obey the Chair.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member need not mind it. He may go on.

Sri G. SIVAPPA.—They have done so many things—Bakra Nangal and so many other projects. In Mysore State also,.....

Sri G. VENKATAJ GOWDA (Palaiyam).—You have raised Vidhana Soudha.

Sri G. SIVAPPA.—That is also a big thing. I would not like to state all these things. Sri A. V. Narasimha Reddy has referred to them.

What I would like to submit to the House is that democracy in India is a success. We have to take into consideration how the neighbouring countries are going out of democratic set-up. I am not going to give a compliment to the Congress party alone. The people of India to their credit have progressed very well. That must be remembered by the members of the Opposition Party. The Hon'ble

(SRI G. SIVAPPA)

Member Sri Narasimhan, while speaking, was pleased to state that the First Five-Year Plan and the Second Five-Year Plan had failed because they are not of democratic type. In Russia where the Government is elected by the people, where everything is done in the name of the people, there is no enthusiasm shown by the people and the plans have failed. If Sri Sreenivasa Shetty speaks on democracy I can understand but it is a strange thing if Sri Narasimhan speaks on democracy.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—I never referred to the question of democracy in Russia and all that in the course of my Budget speech. It is not open to a member to refer to what I spoke on the Motion of Thanks. It is a ruling given by the Chair that a member should not refer to what is not germane to the subject.

Mr. SPEAKER.—The general rule is, if a member wants to refer to the speech of another member he can do so only with reference to that context and not otherwise. I do not know whether Sri Sivappa is trying to criticise Sri Narasimhan in the context of his speech on the Motion of Thanks. If Sri Narasimhan had made these remarks in the course of the Budget speech, then the remarks of Sri Sivappa would have been in tune and not otherwise. In a general way if Sri Sivappa feels that Sri Narasimhan is not for democracy he has a right to say but Sri Narasimhan also has a right to refute it.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Not now; I will have to think of it.

Mr. SPEAKER.—When you speak on the demands.

Sri G. SIVAPPA.—I am not referring to the speech made by Sri Narasimhan in connection with the Governor's Address. I am referring to him generally; whenever he speaks on democracy, he quotes Kerala, then all of a sudden he goes to Moscow. Whatever Sri Nambudripad speaks, my friend also speaks. Whatever Dange or Rama Murthy speaks my friend also speaks.

Sri T. PARTHASARATHY.—The Chair just now said that criticisms regarding persons outside the House were not allowed. Sri Sivappa is saying that what is said by Sri Nambudripad is said by Sri Narasimhan which means mimicking each other. So it is actually criticising a person outside the House.

Mr. SPEAKER.—Whatever it is I hope there will be an end to it. The Hon'ble Member has to finish his speech.

Sri G. SIVAPPA.—Usually Communists are intelligent; they adjust their speeches to the local circumstances; I do not think Sri Narasimhan is imitating. He is an intelligent man.

Mr. SPEAKER.—Sri Sivappa, please go on. You are where you started! (*Laughter*).

Sri G. SIVAPPA.—You know, Sir, Sri Narasimhan has referred to a number of times to Kerala and Moscow. The Communist bear in Kerala is a tamed one. But when all these friends go to Delhi they become wild beasts. They will become Narasimha (*Laughter*). "Nara" means man and "Simha" means eater, i.e., man-eater. That is what Sri Nambudripad becomes immediately he goes to Delhi. If they understand this, we thank them and we also thank ourselves. Now I will give only one example of how democracy functions in Russia. The Hon'ble member very often speaks of democracy. There 1200 Deputies sit in Council. Premier Bulganin also will be sitting there. One of the Deputies will stand up and propose Khrushchev as Premier of Russia.

2-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—I would advise the Hon'ble Member that unless she gives up Moscow, Khrushchev and Narasimhan he will not be able to proceed. It is not fair for us to discuss the affairs of other countries, especially so when we are in a State Assembly. We are not in the Supreme House of Parliament; we are in a State Assembly. When we are in a State Assembly. We should be very careful in criticising the affairs of other countries. We should not criticise the internal and external affairs of any country.

Sri G. SIVAPPA.—I only wanted to give an example because the Hon'ble Member always speaks about democracy and planning. So I wanted to bring to the notice of the Chair and the House how democracy functions in Russia.

Mr. SPEAKER.—When you do that, do not mention the names of big personalities of other countries.

Sri G. SIVAPPA.—Coming to the budget, we find that huge amounts are provided in the budget for the year 1959-60. Last year also the Finance Minister provided huge amounts for expenditure, but when we look at the accounts we find that those amounts are not spent. I do not know why they are not spent. Government do not seem to be careful to see that the amounts provided in the budget are spent for the benefit of the State. I suggest that the Finance Minister should appoint some agency for supervision in each Department to see that the budgeted amounts are spent. For that purpose he should appoint a Supervising Committee consisting of four or five members of the House for each Department and that Committee should periodically see whether the budgeted amount is spent, and if it is not spent, why it is not spent. There are many difficulties in getting foreign exchange, etc., and there are also difficulties on account of the officialdom of the officers. Some of the officers are not willing to spend the budgeted amounts because they feel that if they spend there will be some trouble and they will have to give some explanation and in order to avoid such troubles they do not at all spend the budgeted amounts meant for the good of the people. So I suggest that there should be such a Supervising Committee for each Department to see that the amounts are spent in time. Then, Sir, we find that the amounts are mostly spent in the month of March or April. This is very bad. Expenditure should be spread throughout the year. So I request Government to see that some method is found out to see that the expenditure is spread throughout the year.

Then I come to rural problems. Our A.I.C.C. and M.P.C.C. ask us to go to

villages by Padayatras. We have a programme to go to villages by Padayatras.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—Is it open to the member to bring in Party dictates in this House?

Mr. SPEAKER.—You can also perform Padayatras if you like. It is not a party dictate.

Sri G. SIVAPPA.—At least we are doing something, but they are not doing even that much. I visited about 50 villages some time back.

Sri G. DUGGAPPA (Chitradurga).—Some of the Hon'ble Members here want the Hon'ble Member to speak in Kannada.

Mr. SPEAKER.—Once he has committed a mistake and now I cannot allow him to commit another mistake.

Sri G. SIVAPPA.—I visited about 50 villages on one occasion and 25 villages on another occasion.

Mr. SPEAKER.—You will have to speak in English only.

Sri S. D. KOTHAVALA (Chikodi).—The Hon'ble Speaker has the power to relax the rule. If it is the wish of the Hon'ble Members here to hear my friend Sri Sivappa in Kannada, the particular rule may be relaxed.

Sri G. SIVAPPA.—We speak a lot about rural parts. Our leaders say that rural India is the backbone of our country and that we want to do everything there.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member's time is over.

Sri G. SIVAPPA.—Sir, I have not finished even one point. I have so many points.

Mr. SPEAKER.—I know you have not finished even one point, but you have finished all the time that was allotted to you.

Sri G. SIVAPPA.—When we go to villages, they ask us to improve their communications as that is the most important thing for them because they have to bring their paddy to towns. Looking to the need for communications in the rural parts, what we spend for them is nothing.

Sir, constructions of roads are undertaken when famine conditions exist. In good times, no work on these roads

(SRI G. SIVAPPA)*

is taken up. Even the roads constructed during famine are not properly maintained. I would once again like to impress on the Government the need to provide more amounts for improvement of village communications.

With regard to construction of school buildings, the city and town people stand in a better position. They have the voice and the platform and the means to be heard. But when demands are made on behalf of the villages, several obstacles are placed. Government say that they would provide schooling facilities if the villagers would put up the building. Or, the villagers would have to meet fifty per cent of the expenditure. I do not know why the Government are not prepared to meet the demands of the rural population in an equal and equitable manner. A majority of the members in this House hail from the rural areas but I regret to state that in spite of this fact, Government pays attention only to the vocal minority in towns and cities.

Sir, I would now deal with the ports. We have about 200 miles of coastline in this State. It is high time we give our utmost attention to the improvement of the ports. One of the most important industries on the coast is no doubt the fishing industry. We have five to six harbours. It is a pity that whereas ports are fast developing in other parts of India, all issues connected with port development in our State are only on paper. It is time that Government earnestly translates them into action. My friend Sri Baliga has spoken so much about the needs of the coastal people. He takes a keen interest in their welfare and when some of us went to that area he showed us round. I am sorry to note that the fishing industry has not been developed on sound lines. Government should pay more attention to this aspect. Development of fisheries would also contribute towards solution of the food problem. We should make the people more fish-minded.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—What is the meaning of the word 'fish-minded', Sir?

Sri G. SIVAPPA.—To encourage the people eat more and more fish. The *per capita* consumption of fish a day in India is only 4, it is 16 or 17 in Ceylon, 17 in Burma and in Japan it is 110. Some of my friends here, I am sure, are learning to eat fish. If I learn too, it would be a good thing.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Sirsi).—May I know if the Hon'ble Member has taken to fish eating?

Sri G. SIVAPPA.—Sir, there should be more storing facilities. The existing one is old. If one should consider the potential fish wealth in our State, I am sure much could be done in this direction and this would help solve the unemployment also.

Sir, my friend the Health Minister—he is not here—is a doctor himself and knows much about medicine and health. Yet I am sorry to find that he yields to the advice rendered by the officers. Oftentimes we have attempted to tell him our views, but he refuses to understand us. I have many instances to give, but cannot do so in view of the shortage of time. Sir, about this system of honorary surgeons, it is bound not to work properly. Big doctors go to the hospitals and treat their own patients with Government equipment and medicines. In this way Government facilities are open to abuse.

Sri T. PARTHASARATHY.—On a point of information. The people are all Indians, and all of them are taxpayers who are entitled to free treatment. If an Hon'ble Member treat them freely it is not a crime.

Sri G. SIVAPPA.—I know why Sri Parthasarathy is defending. He said I was going to defend persons who were against it. It may be working in Mangalore and Madras. I may straightaway say it is not working in Bangalore. If you take the opinion of the House, it is to the credit of Sri R. M. Patil who did not give effect to this proposal in the former Government. I do not know how our friend Sri Hegde gave effect to it. I am suggesting through the Chair to the Government that it is better if the system is stopped immediately. There is only one point in which I am interested and that is family planning. The House is aware how the population of

India is growing. It is increasing now at the rate of 2 per cent after deducting the death rate. Ten years ago, it was only 1.5 per cent. Now the benevolent Government have taken many health measures and many preventive measures and on account of them, the longevity of life has risen. The survival rate now is 2 per cent and in the period of next 10 years it will be 6 crores which is equivalent to the population of Great Britain. (*Laughter.*) There is nothing to laugh. These things are to be seriously thought over. The Government have provided some amount under Second Five-Year Plan for family planning. There is no propaganda in the rural parts in that respect. Only educated classes are practising these things. People should go from door to door in the villages and do propaganda. I have undergone family planning method.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—How many children my friend has got

Sri G. SIVAPPA.—In a period of nine years, I have got six children.

A MEMBER.—Sri Sivappa requires family planning.

Sri G. SIVAPPA.—If I had not resorted to family planning by this time I would have had two more. This is a very serious thing. I will give free advice to my friends on the Opposition in this matter. I thank the Chair for having given me an opportunity to speak.

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjangud).—Mr. Speaker, Sir, I rise to make a few observations on the financial statements placed before this Hon'ble House by the Hon'ble Minister for Finance. I have given some amount of thought and attention to this and I have also heard with very great interest the speeches made on the floor of this House in regard to this Budget. Sir, my first reaction to this Budget was that it had an obtrusive touch, an artificiality and a subdued lack of realism in so far as the presentation of figures is concerned. Sir, in regard to the presentation of budget estimates, it is essential that they should neither be inflated nor underbudgeted and they should be carefully and accurately pre-

pared as far as possible. I am asking whether the sound principle of budgeting has been followed this year. I am inclined to consider for reasons to be advanced shortly that the answer is in the negative. I am aware that every Head of a Department will be furnished with certain working forms and those working forms are sent by the Finance Department and they are expected to fill up those columns. There are three columns which are very relevant to the case. They ask for figures for the first six and last six months of the current year and they also ask for the first six months and last six months of the two preceding years, and they ask for the total of the two preceding years. I wanted to verify if the estimates now placed before the Hon'ble House by the Finance Minister bear any reasonable proportion to the appraisal made by the Heads of the Departments in regard to the estimates of income and expenditure. Sir, I refer to the Hon'ble the Finance Minister's speech and also to page 20 of the Budget Memorandum Forest Revenue. Why I am making this reference to these facts is that we might easily vote a budget which would either be inflated to a crore of rupees or brought down so as to make it a deficit budget. The reason why I am saying this is that the facts and figures furnished in the Budget Memorandum go to prove that something has been taken for granted without any basis. In regard to Forest revenue, the Budget Estimates for 1959-60 show revenue receipts of a sum of Rs. 363.54 lakhs; the accounts for 1957-58 show Rs. 369.61 lakhs. Then the Budget Estimates for 1958-59 show only a sum of Rs. 291.15 and the revised estimates show only Rs. 332.28 lakhs. This Rs. 363.54 lakhs which is mentioned in the Budget Estimates for the next year has no relation either to the accounts of 1957-58 or even to the revised budget of 1958-59.

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—It bears certain relation.

Sri J. B. MALLARADHYA.—You see the revised estimate is for Rs. 332.28 lakhs. You have taken thirty one lakhs extra. Your budget shows a revenue surplus

(SRI J. B. MALLARADHYA)

of Rs. 48 lakhs. I am only trying to prove that if this estimate had been a little more conservative, the surplus could have been easily wiped out.

There is an increase under timber and other produce removed from forest by consumers and purchasers. Whereas the budget estimate is Rs. 64 lakhs for 1958-59, the revised estimate shows Rs. 95 lakhs. And the Budget estimates for 1959-60, Rs. 105 lakhs. They show an increase of Rs. 10 lakhs.

3 P.M.

Sri T. MARIAPPA.—You are perfectly right, because the prices have risen.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Take page 9 of the Budget Memorandum. Under '4 Taxes on Income other than Corporation Tax', here again at the bottom of the page it is stated :

"On the recommendation of the Second Finance Commission, the Government of India have fixed with effect from the financial year 1957-58, the divisible pool allocable to the States at 60 per cent of the net proceeds..... On this basis the share of this State has been fixed at 5.14 per cent of the divisible pool....."

I want the Finance Minister to tell us whether this figure of 404.11 is indicated by the Government of India.

Sri T. MARIAPPA.—Yes.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Even in regard to taxes on vehicles on page 25, there is an increase shown for the year 1959-60 to the extent of nearly Rs. 49 lakhs. "Receipts under the Mysore Motor Vehicles Taxation Act..... 181.50 (Budget Estimate, 1958-59)..... 224.00 (Revised Estimate, 1958-59) 230.00 (Budget Estimate 1959-60)" They have taken an increase of roughly 6 lakhs for the Budget estimate 1959-60.

Sri T. MARIAPPA.—Perfectly right. In fact, the new Act did not come into full effect in that very year. Now the increase of vehicles and all that will be taken into account.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Where there is deviation of the figures shown, her under Revenue or under

expenditure, the facts mentioned in the explanatory memorandum do not bear out those facts. It is never said that so far as other taxes are concerned, the Government of India has given Rs. 404.11 lakhs. They have given only the basis, but they do not show whether it is actually this amount that is suggested by the Government of India.

Sri T. MARIAPPA.—Please see at the bottom of page 9: "The current year's revised estimate and the next year's budget estimate are based on the information received from the Government of India." Therefore, it is on the basis of the information we have received from them these figures are given.

Sri J. B. MALLARADHYA.—So far as taxes on vehicles are concerned, in the last budget discussion I made an observation that they have not taken into consideration collection of taxes on inter-State traffic, on trucks, buses and other things. I do not know what decision has been taken.

Please turn to page 44. Under "22 Interest", they have shown a sum Rs. 178.67 lakhs against Interest on Loans and Advances by the State Government. Here they do not tell us what are the regular items from which this loan is recoverable. They expect, at the rate of $4\frac{1}{2}$ per cent from the State Electricity Board, a sum of nearly Rs. 120 lakhs by way of interest. Is that included in this? The presumption is yes, for the simple reason that you say "Interest on outstanding principal of loans advanced by the Government to the Electricity Board."

Sri T. MARIAPPA.—Please see page 49 for details.

Sri J. B. MALLARADHYA.—You say that this interest is on outstanding principal of loans advanced by the Government to the Electricity Board. The Electricity Board is expected to pay interest to the tune of Rs. 1.25 lakhs. I am asking whether the Electricity Board is in a position to pay interest.

Sri T. MARIAPPA.—They are bound to pay; so far as interest from the Electricity Board is concerned, they are paying.

Sri J. B. MALLARADHYA.—From 147.08, the budget estimates of 1958-59, you have inflated the figures to 178.67.

Sri T. MARIAPPA.—Not inflated. It becomes less next year. From 201 it goes down to 178.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am saying that even when the Electricity Board which is a very important Corporation is not in a position to pay that interest, the Government are taking on exaggerated figure under interest. I shall just content myself by making a reference to these things by saying that Rs. 48 lakhs and odd is not much of a thing which need be considered very seriously. Under sales tax they would have taken Rs. 50 lakhs receipts and shown Rs. one crore as surplus. That is not a material matter. But my point is that in the Finance Department there is a tendency to inflate the figures. Last year when I spoke on the budget I made an observation that the Accountant General has not classified and furnished the break up of the closing balances under three heads, viz., the Consolidated Fund, the Contingency Fund and the Public accounts. I wish to ask the Minister for Finance whether the position to-day is any better and if not, what is the difficulty. I am now talking of the Contingency Fund and I should like to invite the attention of the Minister to the Budget Manual page 137 Appendix V. They passed an Act and also framed rules called the Mysore Contingency Fund Rules, 1952. Note to rule 6 of these rules reads like this :

“While presenting to the Legislature estimates for all expenditure financed from the Contingency Fund, a note to the following effect will be appended to such estimates:

“A sum of Rs.....has been advanced from the Contingency Fund in.....and an equivalent amount is required to enable repayment to be made to that Fund.”

I want to ask the Finance Minister whether any amount is used towards the Contingency Fund and why this statement does not find a place in the

Budget Estimates. I shall invite his attention to rule 6:

“Supplementary estimates for all expenditure so financed shall be presented to the Legislature at the first session meeting immediately after the advance is sanctioned.”

Sri T. MARIAPPA.—It will come up before you now.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Coming here for supplementary sanction is different. You must place it along with budget estimates. I do not know why it is not furnished. A number of requests were made on the floor of the House both by me and my friends that along with the budget estimates a review of the departmental activities may be made and presented to this House well in time. Even this time I say that nothing of the kind has been done. As you remember, in the Central Government, in the Lok Sabha they have given a review of the economic activities of the various departments and I think it is very necessary that in the coming years the wholesome practice is adopted by the Government of Mysore also. I see from a statement furnished from the Department of Planning that for the first three quarters of this year—I will give a few instances—take for example under agricultural production, as against an outlay of Rs. 168.75 lakhs sanctioned up to end of December 1958, hardly a sum of Rs. 49.37 lakhs is spent. If you take Forest, as against Rs. 25 lakhs sanctioned, hardly Rs. 9 lakhs are spent. Under Miscellaneous, out of Rs. 41 lakhs only Rs. 10 lakhs are spent and a very significant thing, in respect of village and small scale industries, out of Rs. 115.50 lakhs sanctioned, hardly Rs. 26 lakhs are spent and we are coming to the close of the year. In regard to Education, out of Rs. 272 lakhs, not more than Rs. 96 lakhs have been spent. There is a cry all over the State that there are no schools, no equipment, no facilities and here is a department which spends just Rs. 96 lakhs. There is quite a big number of such instances and these are the authorised figures for the period ending 31st December 1958.

(SRI J. B. MALLARADHYA)

That is why I would request the Minister for Finance to give us the report. It is very nice of the Finance Minister to have furnished us a D.C.B. statement of land revenue this time. I had asked for details regarding acreage of areas, water rate, etc., but they have not been furnished. I do not know why. I had also asked for a tankwise statement, water rate, maintenance charges, and net receipts, D.C.B. in respect of major works, because what is spent actually is more than the estimated cost on certain projects. These are the details which I wanted to be furnished during the Budget time. This is an important piece of information which would have helped the members to make observations. We had also suggested that progress reports of industrial concerns for the period ending December 1958 should be supplied. That is also not done. Without that there is no observation that we can make. What is it that we can do with the voluminous books given to us? We cannot make out whether the industrial concerns have made a profit or worked at a loss. In spite of our observations made last year in regard to classification of accounts, I find different items of expenditure booked under the same head even this year. If you will please see page 43 of the Budget Memorandum, under "18 Other Revenue Expenditure Financed from Ordinary Revenue" Rs. 35 lakhs are shown as Maintenance and Repair charges. I made an observation last time that it was for the Government to mention whether these repairs are effective and timely, whether the acreage cultivation has increased as a result of the expenditure on maintenance and repairs, whether the supply of water to the tail end of the land has been secured, etc. Year after year you are spending Rs. 35 lakhs and at the end of ten years it will be more than 3 crores and 50 lakhs. This observation I am afraid the Finance Minister has missed and I do expect that he will give some more information next year when the Budget papers are placed before us. There is another point. On page 455 of the Budget Estimates,

under items of expenditure you will see that in respect of Works Unproductive "Kolar Gold Fields Water Works, Chamarajasagar Water Works, K.R.S. Works—Normal, Pick-up Channels, Branch Works—and other Works" a sum of Rs. 83,09,000 is shown; I want to know why even after 50 years of working of the K.R.S. Works the capital account is not closed. In fact I said on the last occasion the same thing but it seems to be a cry in the wilderness. I took some time to understand the position in regard to the increasing expenditure of 83 lakhs shown under capital expenditure. Do you mean to say that it was found difficult for the Public Works Department to close the account after 50 years? How long do you go on increasing the capital expenditure? Last year they had this provision and this year also they have. Let the Finance Minister kindly look into this point.

Sri T. MARIAPPA.—Please see the next year's provision *viz.*, Rs. 4,32,000.

Sri J. B. MALLARADHYA.—In respect of K.R.S. alone you have provided *viz.*, Rs. 17,77,400.

In some of the areas which are now brought under cultivation they are still continuing to grow sugarcane. You are borrowing money and investing on irrigation works. In this connection I wish to draw your attention to page 42 of the Budget Memorandum. You will see that an observation has been made therein that "Capital and Revenue accounts have not been maintained in respect of many works." It is an admission made by Government. It is further stated: "The interest charges on account of these works have not therefore been adjusted so far. The question of regularising the accounts of these works is under consideration of Government." I think the sooner the Government will address themselves to the task of mending these matters the better.

Now I come to the Finance Minister's speech, page 5, *i.e.*, about arrears of taxation. I do not know why there should be any arrears amounting to 1.30 lakhs in respect of Betting Tax, because it is an amount which is collected then and there itself and it is

merely a question of the Race Club transferring that money to the treasury. You have said:

“I must record here that the collection of current taxes is satisfactory.”

How would you justify that statement with reference to the arrears of Sales Tax which amount to 57.94 lakhs for the year 1958-59? It is a very substantial sum of money which is outstanding.

Sri T. MARIAPPA.—I am referring to *current* taxes. For 1957-58 and previous years the arrears are to the extent of Rs. 65.71 lakhs. But for the current year it is 57.94 lakhs. You must also see the magnitude of the total amount.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Even 57.94 lakhs is a substantial amount.

Sri T. MARIAPPA.—With regard to some cases there will be stay orders.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Once again, with regard to Land Revenue it is 210.88 lakhs and also Excise it is heavy; these are things which are likely to upset our calculations.

Sri T. MARIAPPA.—Please see the figures for Excise—in 1956-57 and previous years it is 70.02 lakhs.

Sri J. B. MALLARADHYA.—You have also stated that these relate to Gulbarga Division of Ex-Hyderabad. I do not know what measures they have taken to collect them.

Sri T. MARIAPPA.—We have been taking and we are recovering arrears.

Sri J. B. MALLARADHYA.—In the same page you make an observation with regard to Local Bodies and have said that a committee has been set up to review all the loans outstanding from bodies.

Sri T. MARIAPPA.—I want your constructive suggestions.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I want to know what exactly are the recommendations of this Committee and how do they propose to meet this problem. I invite the attention of the Hon'ble Minister to the practice obtaining in Madras and in Bombay Karnataka. They treat a part of these loans as loans and a part as grants. In a large number of cases in Mysore loans

have been given away to municipalities which had absolutely no ability to repay the amount. I do not wish to blame anybody in particular. Certain influences might have come up and when the bureaucratic Government was existing people might have made representations and money seems to have been given to the municipalities which had not even the ghost of a chance to repay. There are a large number of such cases. What I want you to do is that you must rationalise the loans, just as you are asking the Government of India on the recommendation of the Finance Commission to rationalise your loans, spread over a large number of years or exempt certain loans from either payment of interest or reduce interest in certain cases. It is time therefore that you address yourselves to the business of rationalising loans. Most of the loans are unproductive. They are not paying interest at all. What is the use of giving an incorrect picture being presented to the public and the Government being lulled to a sense of safety that they have got assets?

Sri T. MARIAPPA.—Let us not anticipate the recommendations.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Whatever it is, what is, being done in Bombay and Andhra is worthwhile following. In Bombay if a municipality or local body shows itself to be earnest in trying to improve its resources, then it is only to such municipalities that they give loans, and where such loans are given, if the municipalities concerned do not show earnestness, then the assistance given to them is withdrawn. I do not see why such a system should not be introduced in Mysore also.

Then, Sir, in Bombay and Andhra the Governments are paying half the dearness allowance of the employees of their local bodies for quite a long time, but it is only now that we have begun that practice. To that extent some relief is necessary to the municipalities in the integrating areas and it would be a generous gesture on the part of Government and I think it would be worthwhile doing something for them.

(SRI J. B. MALLARADHYA)

Coming to I.N.D. Works (Commercial), in the accounts of 1957-58 you show a minus of Rs. 13.01 lakhs. The budget estimate for next year is minus 1.41. Again in page 42, Budget Memorandum, by way of interest on Irrigation Works (Commercial) you have provided 97.83 lakhs. If you add these, it will make a figure of more than Rs. 100 lakhs. The whole point which I want to bring to your notice here is that you are not charging any depreciation and not even any interest on the capital outlay on irrigation works. I want to know whether there is any good reason for that, because all these big projects are financed from borrowed capital. I am not referring to those which are financed from revenue, but these are borrowed funds. So why is it that you do not show any depreciation or interest charges? In future in respect of these irrigation works, it would be useful if you show in the revenue and capital accounts the results of works costing more than Rs. 20,000. Otherwise we will be lulled to a false sense of safety.

The reason why there is deficit in the revenues from the irrigation projects (commercial) is that you have not enhanced the water rate even in the case of the Krishnarajasagar Project and other irrigation works. I do not want anybody to misunderstand why I am not pleading on behalf of the ryots, but the fundamental principle of taxation is that it has got to take into consideration the ability to pay. Krishnarajasagar Project is 50 years old and you have not increased the rate by even a single pie so far.

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—The question is under active consideration of Government.

SRI M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Field).—The Government of India, I am told, is going into this question and the National Council of Applied Economic Research has already made some investigation into it. Will the Government be pleased to say whether they

are going to take advantage of this?

SRI J. B. MALLARADHYA.—As far back as 1957 we have passed the Irrigation (Levy of Betterment Contribution) Act. I want to know why till today the Government have not framed rules under that Act. I want to know whether, when the rules are framed and implemented, they will have retrospective effect. Unless you do that, you cannot meet all your obligations. Under the revised procedure, all items of expenditure under minor irrigation costing more than Rs. 20,000 are brought under capital account. A majority of these works are going to be unproductive and unremunerative. By this method, Government is increasing its unproductive assets. So how can it have the capacity to repay the loans? It has increased the water rate as was done in Hyderabad. We are now spending about Rs. 10 to 30 lakhs every year on survey and re-settlement and in another ten years we will be spending about Rs. 1½ crores. Till then there will not be a return of a single pie on these investments. In Andhra during the time when Sri Trivedi was the Governor they introduced a system of surcharge. The idea was that this surcharge would ultimately get merged in the revision of tax that might take place after survey and settlement, but in the meantime Government would get some return on the investment and sooner or later the whole question also would be decided. I would request Government to consider the advisability of introducing such a system here especially when they are not able to raise their internal resources and they are not getting what they expected from small savings. Even when there are provisions which they can make use of to increase the rates, they have not implemented them. Then how can they expect their revenue position to improve?

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I am glad that the Hon'ble Member is making a very good constructive suggestion, but I may say that Government have not closed their eyes

to this. We are endeavouring to do something on those lines.

Sri M. C. NARASIMHAN.—There is a definite provision in the Act that it cannot have retrospective effect. It cannot apply to works which were completed prior to 1949.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If we can increase our internal resources by enhancing the water rate and levying a surcharge which would get merged in the tax in future, we shall consider that suggestion. We shall bear this suggestion in mind while framing the rules. In fact, the draft rules are ready, but we are waiting for the Act to be amended which would be done in the present session. Immediately after that, we shall finalise the rules and implement them.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The maintenance charge of these works is now a burden on the Government. It is necessary that the Government should furnish to the House the maintenance charges in respect of them. I cannot understand why the maintenance charges in respect of water supply schemes of towns and cities should be a charge on the State revenues. This is very strange. This is against the principle of budgeting. If they are not able to maintain them, Government can at best give them some ad hoc grant for maintenance, but the maintenance of these schemes should not be the responsibility of the State Government.

Sri T. MARIAPPA.—Nowhere else is there such a practice.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The reasons are two-fold.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Now we are supplying water at a fixed rate per thousand gallons of water.

3-30 P.M.

Sri J. B. MALLARADHYA.—In regard to land revenue, I am afraid that our position is very static. Something must be done to improve our land revenue sources. Every other source is now drying up. Why is it that nothing is being done in this direction? Is it because the ruling party is afraid that it will get unpopular?

Sri T. MARIAPPA.—If the House is agreeable, tomorrow we will push it up.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I already gave two instances wherein the House passed resolutions unanimously and the Government was not following them up. I presume that Government shirks for fear of getting unpopular. I am only bringing to the notice of the Hon'ble the Finance Minister that our internal sources and our various heads of revenue are static and something must be done.

Sri M. C. NARASIMHAN.—If the Hon'ble Member pleads that land revenue should be raised, on what basis should it be raised?

Sri J. B. MALLARADHYA.—I can speak for a whole day in regard to the principles of increasing land revenue. The whole idea of land revenue settlement is to revise assessments over a period of thirty years. Revision of settlement does not always mean increasing the revenue. If it is found that the levy is excessive, then there is scope for even reducing it. Revenue settlements are not undertaken merely with a view to augment revenue.

Sir, in page 36, annexure V, (Finance Minister's speech,) Government proposes to draw, for financing the Plan of 1959-60, a sum of 688.16 lakhs, from Cash Treasury Bills etc. This enormous sum is proposed to be withdrawn and the assets at the end of March 1959, according to page 148 of the memorandum, would be 1597.79 lakhs under capital; and under loans and advances by State Government, it is 2,385.43 lakhs. If amounts are drawn from Treasury Bills at this rate, within a period of two years, this would be wiped out.

Sri T. MARIAPPA.—Our difficulties commence in 1961. I have said it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The capital assets under item No. 1 is 160 crores. They do not yield any interest. There is not a single item which is likely to bring in any amount of money for repayment of interest. They are fixed and unproductive assets. In regard to the loans of 23 lakhs, perhaps something may be got. As against

(SRI J. B. MALLARADHYA)

this, nothing can be expected from the Electricity Board. I have studied the system of the Board and I think that for the next two or three years, no interest can be expected.

Sri T. MARIAPPA.—They are paying interest.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Yes, but what about the debt itself? Unless Government gives the green signal for some of the proposals, no big profits seem to be possible.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Upto now they have cleared all the interest.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I know; very soon after, they paid 50 lakhs. As against this, the debt position will get worse at the end of 1959-60. According to Page 190, it will be of the order of 125 crores at the end of 1959-60. I wish to ask what steps have been taken by the present Cabinet with regard to meeting these obligations.

Sir, the Finance Minister said something about the rationalisation of loans. In this connection I would like to read a passage from the Madhava Rau Committee's report.

Sri T. MARIAPPA.—Their fears have proved unfounded. It has been proved that the financial position is much stronger today.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I yield to nobody in the conviction that our finances are sound. That is one of the things that I want to make clear. I have gone into it and critically appreciated the position today. I am prepared to take the challenge with anybody who says that the position is not sound.

Sri T. MARIAPPA.—Thank you. Thank you.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The Madhav Rau Committee says thus :

“We consider it desirable to alter these terms in the following respects generally :

(1) Loans granted for whatever purpose should carry no interest in the initial period of five years ;

(2) repayments should commence only after the project for which the loans are utilized begins to yield an appreciable return as in the case of loans for low-income-group Housing Scheme;

(3) in the case of loans for irrigation projects, the rate of interest should be adjusted to the expected net return, and ;

(4) in the case of loans given for social service schemes which do not bring any return to the State, the entire amount of Central loan should be deemed to be an outright grant.”

I want to know what is the stage at which matters stand.

Sri T. MARIAPPA.—Even this was stressed before the Finance Commission. They have recommended certain terms.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I hear that they have agreed to certain things. I want to know how far Government have succeeded? Why is it that they do not take the House into confidence? I am told that in respect of power and irrigation schemes, the Central Government have agreed to certain reduction in rates of interest. I want to know if it is true.

Sri T. MARIAPPA.—I will make it clear in my reply.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What will be the picture if all Government's recommendations are accepted by the Central Government?

Sir, in regard to the ways and means position, I want to say a word with reference to the Finance Minister's speech, pages 28—29. It has now been stated that for repayment of the Government of India and other loans a sum of 4.57 crores is required. As against this, the other picture should be seen. We are going to the market for a loan of 5.50 crores. We are paying only 4.57 crores and we are borrowing 5.50 crores. When we are withdrawing 618 lakhs from Treasury Bills (cash resources,) why should we go into the market at all for a loan? What is this budgeting. There is more borrowing than there is capacity for repaying. Judging

from orthodox standards, Government should not go into the market at all or if at all it goes, it should first repay and then borrow. Now the desire is to borrow much more than Government are in a position to repay. Why should not Government withdraw a little more than 618 lakhs from the Treasury Bills?

About the percentage of tax on passenger and goods traffic, I am happy that about 50 lakhs would be derived out of this item, but in the context of what the Government of India have done by taxing diesel oil cent per cent and taxing tyres and tubes, this Government should have regard as to how it would react on the people who are running the buses on diesel oil. If the Government levies additional surcharge, what would happen to the basic fare itself? I am sure Government would fortify itself with the thought that the rules are not offended against. If the surcharge goes beyond the upper limit, I hope Government would not accept it. The rate of similar passenger traffic in the adjoining territories should, in no case, be exceeded.

Sri T. MARIAPPA.—That will not be exceeded.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I want to make sure about it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, now in regard to the proposal to convert Bhadravathi.....

Sri C. K. RAJAIASSETTY (Chiknaikanhalli).—Why not they come to our level?

Sri J. B. MALLARADHYA.—We are not living in Utopia. That is not possible. I know that in agreeing to the conversion into Corporation of both Bhadravathi and Kolar Gold Fields, your chief difficulty is want of finding capital finance. When I was Commissioner for Development and Planning, the Government of India and the Planning Commission were persuaded to give Rs. 6 crores for the development of Bhadravathi and that amount was kept outside the Plan. I remember, the Deputy Secretary for Finance, Sri Bharat and I went to Delhi and you were there along with Sri Dasappa when he was Finance Minister. I want

to know why for merely providing capital finance, the Government of India should insist on the conversion of Bhadravathi into a Corporation? In regard to the merits of the case, I shall take it separately. Then, Sir, it is not free from difficulty. Apart from the question of liability to pay income tax after conversion, there are very many other difficulties. It is said that it is inevitable and pressure is being brought to bear on all sides. If you have got to agree, I have a few suggestions which you have to consider. The Government of Mysore should have a dominating voice in the control and management of the Corporation.

Sri T. MARIAPPA.—The whole voice.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am not against the idea if you have 100 per cent voice. Then the much more important thing is you must revalue the assets of Bhadravathi not on the basis of book value but on the basis of the present market rates and you must treat these assets which are transferred to the Corporation not as share but as a liability, as you have done in the case of Electricity Corporation. Supposing Bhadravathi after conversion into a Corporation does not yield for some time to come; the State will be denied of the benefit of a large amount of money that we are getting in the shape of 65 to 70 lakhs of rupees.

Sri T. MARIAPPA.—We will do it in a manner acceptable to the House.

Sri J. B. MALLARADHYA.—These are some of the suggestions I wish to make. With regard to concessions in the supply of charcoal, exemption from payment of royalty on the iron ore supply, power consumption, etc., you must treat Bhadravathi Iron Works after it is converted into a Corporation like any ordinary consumer. The magnitude of the concession is a very big thing. I do not see why, after conversion into a Corporation, you must be denied the benefit of these things. After that you have to pay Rs. 25 lakhs or so in the shape of income tax.

Sri T. MARIAPPA.—I think it is better these things are left unsaid.

Sri J. B. MALLARADHYA.—But you must take the sanction of this House. You cannot unilaterally take a decision in regard to this matter. I thought by speaking about it on the floor of the House, the hands of the Government would be strengthened. It is not as if we are against the Corporation idea, because it has come to a stage when you and I are helpless. It is good business. You have set up what is called State Development Council. When you take important policy decisions like this, you do not have even the courtesy of consulting them.

Sri T. MARIAPPA.—We have not yet taken any final decision.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I suggest that this matter be referred to the State Development Council and let us take the views of the experts who know the business and who know how to negotiate it. Let us have their recommendations before taking a final decision.

I come to Road Transport. We are now getting a profit of Rs. 50 lakhs which works out to 15 to 16 per cent on the investment. This amount of profit is made after providing for interest on capital, working expenses, depreciation expenditure, reserve for passenger amenities and betterment fund.

Sri T. MARIAPPA.—Not interest. We provide for other things because it is our own concern.

Sri J. B. MALLARADHYA.—In industrial concerns, you recover interest.

Sri T. MARIAPPA.—In this particular case, once it is formed into a Corporation, part of it becomes a loan and part of it becomes a share.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Why this hesitating, halting and suspicious attitude on the part of the Government in regard to nationalisation of bus routes in the erstwhile Mysore? Under the existing conditions, not more than 10 per cent is nationalised. Actually 90 per cent of the routes are in private hands. When Hyderabad and Bombay have nationalised it, I want to know why you are delaying it here? Again I have got a doubt that you are allowing vested interests to dominate

you. Otherwise, you would have taken a decision. Today if you nationalise the bus transport, I assure you that the revenues from the State Transport will be increased by Rs. 1½ crores. Why are you thinking in a leisurely manner? That is all I want to know in regard to this matter. Sir, even if the Corporation proposal has got to be accepted, I am anxious that you adopt delaying tactics for a year or two. We do not know what our position will be at the beginning of the Third Five-Year Plan. I am inclined to consider on the basis of facts that you have furnished, that it is absolutely impossible for us to think of any plan at all financed from the State cash reserves.

Sri T. MARIAPPA.—Unless we resort to fresh taxation.

Sri J. B. MALLARADHYA.—So far as additional taxation is concerned, it is a difficult question. I do not think it will be useful if you venture to think of additional taxation. I have mentioned three things, namely, nationalisation of bus transport, enforcement of betterment levy and revision of assessment. In the meantime you have surcharge and water rate on old sources of irrigation.

Then, Sir, if you take the Budget Memorandum, in regard to community developments, I am afraid it provides a very alarming picture. I am always critical about these community developments. We are absolutely in a mess so far as these things are concerned. I invite the attention of the House to item No. 63 on page 146. Under Community Development, etc., you will see there a provision of Rs. 167.02 lakhs. The actual establishment charges would come to Rs. 76 lakhs. Sir, after the first and second stage, the Government of India will withdraw their grants and you will have to keep the establishment on the scale fixed. It will be a recurring commitment on your resources. Is there need for all the block development officers, village level workers and an army of officials that you have created and what are you going to do with them? Are you not creating fresh problems? It is time that you thought of these things. In the same strain, I

may remind you about the revision of scales of pay of primary school teachers.

Sri T. MARIAPPA.—It is tenable for five years.

Sri J. B. MALLARADHYA.—That will end within 2 years. In regard to expansion schemes in the Education Department, even that will stop at the end of two years. The cost on account of the establishment in the Education Department in respect of plan items would be Rs. 2 crores. It will have to be a recurring commitment on the Department of Education when once these grants stop. Because the moment they stop, all the teachers appointed for the fresh schools started will have to be sent away.

Please take page 2 of Plan Outlay for 1959-60. Under State Plan Schemes, in col. 3 you will see that out of Rs. 10,43,72,050, the Central grant is Rs. 4,14,92,300. On the next page, under Centrally sponsored schemes, out of an Expenditure of Rs. 2,72,44,000, as much as Rs. 1,95,33,700 is the Central grant. So far as other schemes aided by the Centre are concerned, they have a grant of Rs. 1.51 lakhs. All these works put together, it would be roughly Rs. 8 crores and if they do not spend the money given by the Centre within the budget year, I am afraid even the resources of the Government of India at the commencement of the Third Five-Year Plan would not be such as to warrant the completion of such works and it is likely that they will get in a smaller magnitude any financial assistance for the Third Five-Year Plan. My first suggestion is, they must spend all the money for the special schemes sponsored by the Central Government, as an outright grant.

Sri T. MARIAPPA.—We are very seriously at it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Out of the three schemes for which assistance from the Centre is assumed, I think Rs. 10 crores would be a recurring commitment at the end of the Second Five-Year Plan. How they are going to meet the obligation, is the question. That is a very difficult picture and I do not want to go into it. In regard to

these matching grants I have another observation to make. Merely on the ground that the Government of India is going to give us some lakhs of rupees on the basis of a matching grant, unless they are convinced that it is a scheme which from all points of view is useful to us and our resources permit of undertaking such schemes, I do not think we should fall in line merely on the basis that something is tempting. In regard to the matching grants, we have to be careful. Four months ago I was in one or two States and they expressed the view that the matching grants are calculated to ruin us; that is the extreme view expressed. Before venturing on an assessment of the matching grant, they should be careful; that is what I want to impress on the Government.

With regard to the Finance Minister's speech, page 14, regarding delegation of greater financial powers to Heads of Departments, it is a step in the right direction. That is intended as a measure of decentralisation of powers. But they must see that they make provision for internal audit. When once additional powers are given, they are likely to take it in a leisurely manner. There must be internal audit and they should strengthen the staff of the audit and see that the amount is spent well in time. They have not even spent 30 per cent of the plan allotment. When you give additional powers there is no guarantee that they would spend the full amount.

With regard to loans and advances, page 28 of the speech, they now say that they are giving advances; in view of larger credit facilities made available by the Reserve Bank through co-operative institutions, they feel that the loan disbursement should be gradually reduced and their efforts should be concentrated on recoveries of outstanding loans. I accept that. But in the same strain I do not know why they have made a provision of Rs. 77,50,800 under advances to cultivators. (*Vide* page 503 of the Expenditure Estimates for 1959-60). If the Cabinet accepted that principle, there is no need for Rs. 77,50,800 to have been provided in the Budget. I am asking, since the

(SRI J. B. MALLARADHYA)

Reserve Bank of India is giving agricultural credit on the guarantee of the State Government, where is the necessity to provide this sum. I think this sum may as well be deleted. The position of Government will become very difficult if they allow this amount to be provided in the Budget. When bigger schemes like the Ghataprabha and Tungabhadra come into operation, there will be a number of fresh agriculturists who want to start cultivation; then any number of applications will come to the Government for credit and look at the administrative difficulty? A large army of officials, maintenance of accounts—all this involves great trouble. Let them allow the Reserve Bank to continue to give agricultural credit; delete this item altogether but make sure before they give the guarantee that the guarantee is well placed. I think under the Constitution this House has got the right to fix not merely the quantum of loan that the Government of Mysore can raise, but also the limit of guarantee that might be entered into or guarantee to be given by the State Government. They do not furnish anywhere the total amount up to which the Government should guarantee.

Sri T. MARIAPPA.—Roughly Rs. 6 crores.

Sri J. B. MALLARADHYA.—It is necessary in future budgets that just as they give details of their investments and loans, I think they should also give a list of the guarantees which they have furnished, may be for the land mortgage banks, for co-operative institutions, for industrial concerns, for municipality or corporation, I think it is incumbent on the Government to give these details for the simple reason that the Constitution provides that this Legislature do have the power to fix the upper limit when it is a question of loan or even guarantees are included under loans. It is very necessary that you provide these figures. I have already said that in future every department should furnish the progress report before the budget time. One other important reason is, there is a

lot of surrender of amounts of each department. They were pleased to say that it is not due to bad estimating. But where you expect a deficit it would turn out to be a big surplus. There are various departments which allow amounts to lapse, there are surrenders in regard to allocation. Unless that department gives these figures well in time, I am afraid our time will be lost and we will not have anything to observe or to make critical remarks. In future this report may be furnished.

In regard to Industries and Supplies, I should like them to refer to page 48 of the Revenue Estimates.

Sri L. S. VENKAJI RAO (Basavana-gudi).—I think that refers to the takavi loans which are advanced every year and are a charge on the Government with respect to the assistance given to the agriculturists which cannot be done away with as suggested by him for the reason that the Reserve Bank has made special facilities for lending advances through the Land Mortgage Co-operative Societies.

4 P.M.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am grateful to the member for having said this but I wish to say before this very House that complaints have been made that the procedure involved in the raiyats, obtaining takavi loan advances from Government agency has been very tardy and difficult. I think that this complaint is very real. I think it is also Statewide. In view of this, the procedure involved in the Reserve Bank of India giving advances is much more easy and the raiyat also will find it much more easy.

Mr. SPEAKER.—Loans are granted by Government at concessional rates of interest.

Sri J. B. MALLARADHYA.—But if the Government gives a guarantee there is no difficulty at all.

Sri T. MARIAPPA.—The idea is to have only one agency instead of a duplicate agency.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Even there it is for the Government to guarantee. Supposing it is a question of re-imbursing the Reserve of Bank of

India of the difference in the concessional rate of interest which they normally give; what is the use? I am only saying that it is much easier for the raiyat to get loans through a simplified procedure and the recoveries also would be much less difficult. I think bank transactions would be more easy for the raiyat.

Mr. SPEAKER.—Do you want takavi loans to be abolished in order that the Reserve Bank may be the agency for the disbursement?

Sri J. B. MALLARADHYA.—That will be easy if you are really keen on the raiyat being benefited by the scheme of takavi loans. I know as a matter of fact that in regard to grant of takavi loans, responsibility of officers is enforced. Why should they get into trouble?

Mr. SPEAKER.—Do you mean to say that Co-operative Society should be the distributing agency?

Sri J. B. MALLARADHYA.—I think so.

Mr. SPEAKER.—Do Co-operative Societies sanction takavi loans?

Sri J. B. MALLARADHYA.—The whole thing depends upon the acceptance of the principle of making use of the Reserve Bank as an agency, at any rate for the disbursement of these loans.

Mr. SPEAKER.—I want to know it; because this question came up before the Bombay Government and it was found that it was not easy. Even though the distributing agency might be a Co-operative Society ultimately the Government will have to sanction the loans.

Sri R. M. PATIL (Navalgund).—Apart from that, there are villages with no Co-operative Society.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Coming to Industries and Supplies, I should like to draw the attention of the Finance Minister to page 48 of the Revenue Estimates. On page 48, you will see that the Porcelain Factory, the Silk Filature at Kanakapura, Government Silk Filature, Mysore, and even the Kolar Gold Mining Undertakings have not been working very satisfactorily. I must say that, having regard to the hopes that we had about some of these

industries, they are not doing very well or as well as we expected them to do, I know that in the case of K.G.F. Mines, as a result of the judgment of the Supreme Court, if I remember correctly, they have given 32 lakhs by way of bonus and that is one of the reasons for not showing much of returns.

Sri T. MARIAPPA.—In fact the decision was more in our favour.

Sri B. D. JATTI.—It is not because of the decision but even otherwise the matter was pending for over three years and we had to decide it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—That shows Government is more generous. They have taken abundant caution and given whatever is due to the labourers.

In regard to the several functional Boards like the Handloom Board, Small Scale Industries Board and quite a number of other Boards, we do not know what exactly they are doing. Whether Government gets reports, whether the members of the Assembly are entitled to know the results of the working of these Boards, there is no mention anywhere. I think it is worth while that in future the Government do make available reports in regard to the working of these several Boards. Government had recently set up for the State an Industrial Development Council. I want that to be used as a live body.

In regard to the preparation of the Third Five-Year Plan, whether it is for the survey of industries or for starting of new industries, before taking a decision on the formulation of the Third Plan, the opinion of the people in business may be taken. It is necessary that we should bring about this relationship between the private and public sectors. In the First Five-Year Plan and the Second Five-Year Plan they never consulted the industrialists. I do not want Government to commit the same mistake. I want this Industrial Development Council to meet a few people and make regular proposals in regard to the industrialisation of the State.

In the Budget Speech the Finance Minister has referred to the fact that the question of reorientating rural

(SRI J. B. MALLARADHYA)

industries is receiving attention. I am afraid we are going through a process of trials and error. It was more than ten years ago, as far back as 1947, that I mentioned that these rural industrialisation schemes were not likely to yield fruitful results. I am very cautious in my remarks. After ten years you have come to the conclusion of re-orientation of these industries. If my friend the Finance Minister remembers, I said the same thing in respect of the scheme for Rural Reconstruction Drive. After spending 48 lakhs Government have come to the very same conclusion that it is not workable. Now at least you must see that there are other States which are making a lot of headway. But we do not know the plans in Mysore. How can we expect the State to prosper? How do you expect the revenues of the State to improve? In view of it it is better you take a final decision. It is better you are not led away by ideologies; the real interests of the State must be before you. There is no point in working in isolation. There is no point in trying to see that the village and cottage industries improve without giving new orientation. They must know how to use fractional horse power and highly mechanised units. It is better that before a final decision is taken you consult the State Industrial Development Council, put them to rigorous cross-examination if you like and take a decision afterwards.

I now come to 50 Civil Works. You have taken over 3,100 miles of road involving an extra cost to the extent of 35 to 40 lakhs. According to the proposed Local Boards Bill which is now on the anvil—I am also a member of that Committee—more than 50 per cent or at least 80 per cent of the land revenue is going to be assigned to the local board and when you say you have taken over 3,800 miles of roads, it means you are taking the responsibility of the local boards to maintain these roads. I can understand this capital investment because it is far beyond the capacity of the local boards to maintain these roads.

Having formed these roads, is it possible for Government to take over this responsibility in addition to the payment of 50 per cent of the land revenue as the nucleus of resources for them to function? This is a very serious matter. The policy of Government in this matter is not very clear and that is why I am saying that unless they clarify the whole position, the picture is very confusing.

We have about 19 District Boards. After the Bill becomes law—it may be this year or the next—we will have as many as 200 local boards. They may be taluk boards, district boards or village panchayats. The problem of meeting their demands would become even greater. There may come a time when the Government will have to take the responsibility for the maintenance of inter-village communications. Are they in a position to do that? Before a policy declaration is made, I would like Government to consider the matter very seriously.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—Is it the idea of the Hon'ble Member that the District Board roads should not have been taken over by Government?

SRI J. B. MALLARADHYA.—No. In fact, all the District Boards are happy that the Government took over something which they could not manage. The Government allowed them to manage these roads for some time, but when it was found that it was impossible for them to manage them, they were taken over by Government and thus a stalemate was resolved. Now the point is, what exactly is the position and the responsibility of the local boards for the maintenance of these roads. The Government have taken over these roads. Are they going to give back these roads to them after sometime? What is their policy in regard to communications? After giving them 50 per cent of the land revenue, do Government expect the local boards to maintain them or do they want to take over that responsibility also from the local boards? The local boards will be very happy if the Government maintain these roads. So I want Government to have a very clear-cut

policy in regard to the future maintenance of these roads.

Then, Sir, the Finance Minister has stated in his speech that the magnitude of the Plan has been reduced by Rs. 9 crores. I want to know if at any stage the Legislature was consulted. Are they not entitled to know the correct picture as to what are the items under which there have been reductions making a total of Rs. 9 crores. The Plan was approved by this House and the Government took action accordingly. Merely because the Government of India refused to give them the financial resources at the same old level, they have reduced the Plan, but the Government did not come before the Legislature and did not take them into their confidence for making the reduction in the items. Do they propose to do that even now? The Legislature is entitled to know what is the correct picture. I think it is but right that before the session closes the Government should lay on the Table of the House a statement showing the items under which there has been a cut. I think the Government should take the formal approval of this House for the reduction because they obtained the approval of this House for the Plan.

In regard to non-Plan items of expenditure, the Government is not very cautious. The Planning Commission has told them in very clear terms that they should not incur non-Plan items of expenditure when their resources are none too happy. I do not think they have sufficiently realised the importance of that advice, nor is there any indication in their actions that they have realised the importance of this advice.

Sri T. MARIAPPA.—We are wiser now.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am very happy to hear it. In any case this building programme and the programme of spending money on unproductive items of expenditure will have to stop. Otherwise I am afraid we are likely to be landed in trouble. As I have already said, at the beginning of the Third Plan we will not have even Rs. 5 crores. As I said on the occasion of the last budget, where will you find the money for repayment of the loan

instalments plus about Rs. 4½ crores by way of interest? Rs. 125 crores is the amount of money for which you have to hold yourself responsible for repayment. What are the sources from which you can find this money? Can it come from the major irrigation projects or from the industries in which you have invested money? The Government have sunk more than a crore of rupees in two industries, the H.A.L. and I.T.I. which are not yielding any returns to them and still they think they have to continue this investment for certain special reasons. If they had surplus money as in the year 1947 when they had in their hands about Rs. 22 crores, they could have been generous, but now is a time when every pie is important for them and so how can they go on doing this. They have now to do two things. One is to ask the Government of India to see to what extent they can rationalise these loans. So far as irrigation and electricity projects are concerned, they must substantially reduce the interest on the loans for those projects. Where the loan is for a scheme which is not likely to yield any benefit to the State they must treat it as an outright grant. And for loans for social welfare schemes, it is too much for them to expect any returns from those loans. In any case the repayment of these loans must be spread over a period of 15 years. The Government must use their influence, if they have any, and their sweet powers of persuasion, if they have any, to see that the Government of India agrees to the rationalisation of the loans without which I do not think there is any salvation for the Mysore State.

There are many other points on which I wish to speak, but I shall not deal with all of them. I would, however, like to make a reference to the invitation for co-operation that the Government have made in the Budget speech. The members of the Opposition have never withheld their support to the Government on matters which vitally affect the economic development of the State. In fact, there have been criticisms from one or two people that we have defrauded the people and got money. I am not prepared to yield to

(SRI J. B. MALLARADHYA)

anybody in saying that the financial stability and integrity of the State is unquestionable. I have gone into this very carefully and without patting anybody on the back I would say that the financial stability and integrity of the State is unquestionable.

SRI G. VENKATAI GOWDA.—Question.

SRI J. B. MALLARADHYA.—I am prepared to take a challenge that the financial stability and integrity of the State is unquestionable. So far as revenue resources are concerned, the revenue surplus is unquestionable. After all, the Budget is only an estimate. Last year, where you expected to have a deficit budget, the budget turned out to be a surplus budget. You expect to realise about Rs. 20 lakhs from sales tax. If only they tighten the sales tax collection machinery, they can easily collect about Rs. 50 lakhs. If the officers work with a sense of dedication and vigilance it should not be difficult to collect Rs. 50 lakhs.

Coming back to the question of cooperation, I may say that where the question is the advancement of the interests of the State we would certainly give the Government our support, but the methods which they are now adopting are worthy of condemnation. There are many Governmental endeavours which give rise to a feeling that they are not dealing with the people in a fair manner. For instance, take the areas where the people who are elected are not Congressmen. The way in which Government deal with men and matters in those areas is absolutely different from the way in which they deal with areas in which the people who are elected are Congressmen. I am sorry I have to make this very serious observation. Even from my own constituency I can give a hundred instances where this kind of discrimination is made.

If against this background and this kind of treatment and behaviour on the part of the ruling party, they ask for cooperation, they are asking for the moon. Unless a spirit of give and take

actuates and guides the ruling party and the Government, I am afraid that cooperation will not be forthcoming. Where questions of improving the resources of the State arise, we have unhesitatingly given our support—I gave the two instances of betterment levy and the measures calculated to improve resources.

Sir, I would finally like to refer to Land Reforms Bill. What has the Government done? I was the spokesman on behalf of my party to support the Land Reforms Bill. My observation then was, if I remember correctly, that if for no other reason, but just to test the *bona fides* of the Government, which was talking from house tops for the past ten years about these reforms we were going to give support to the Land Reforms Bill. What has happened since? The Finance Minister's speech at the time of presenting the Budget is rather intriguing. The point is that the ruling party wants to please everybody at the same time. They want to gain time. How many years more would they require to implement land reforms? I know it is a very ticklish matter. But then let them unconditionally tell us that they do not want to go ahead with it.

SRI T. MARIAPPA.—No. No. We want to take everybody with us.

SRI J. B. MALLARADHYA.—This idea of gaining time—they have been accustomed to it for the last ten years. The question of land reforms is not of recent origin. Everyday the picture is changing. The situation is getting confused. People are obsessed. They do not know where they stand. At one time the ruling party talks of co-operative farming, at another time they talk of service co-operatives and now they talk of something else. We fail to understand in what direction we are going. In any case, if their performance in regard to the Land Reforms Bill is to be taken as an indication of their fixity of views or their determination to go ahead and ensure that the country progresses, I am afraid it is impossible to believe them or to take them seriously. Thank you.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಕ್ಯಾಪ್ಟರಾಜ ಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಹತ್ತೊ ವರ್ಷವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬಹಳ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಾದಿಯೊಳಗೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಅಂದರೆ ಆಡಳಿತದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ನನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಪಾಂಡವ ಪುರದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಮುಂದೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪಾಂಡವಪುರದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿಬಾಗಿ ಮೊದಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಕೆಲವುಕಾಲದನಂತರ ಆ ಸಂಘದ ಆಫೀಸ್ ಬೇರೂರಿತು ಅನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಹಿಂಬಾಲಕರು ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಬಾರದ ಹೋದರು. ಬೇರೆಬೇರೆಯವರು ಬಂದರು. ಆಗ ಆ ಸಂಘವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದುವು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಸಂಘ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅದು ಆ ಮೇಲೂ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಡೆಮೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಆ ಸಂಘದವರು ನಾವೇ ಅದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹಲ ಹಿಂದಿದರು. ಆ ಸಂಘದವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದಂಥವರು ಯಾರುಯಾರೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹವರೇ ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಫೇರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರೂಪ್‌ಸಿಸ್ಟಂ ಮೇಲೆ ಈ ಸಂಘವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಸಂಘ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಗ್ರೂಪ್‌ನ ಹಾದಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ಆ ಸಂಘವು ದಿಸಾರ್ಥಿಗವಾಯಿತು. ಪುನಃ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದೇ ಸಂಘ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಡರ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆ ಸಂಘ ಉಳಿದಿತ್ತು. ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ, ಈಗ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಿದರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಬಂದರು. ಗ್ರೂಪ್‌ಮೆಂಟಾಲಿಟಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಂಘ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಡೆಮೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮೂಲಕ

ವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂಥ ಒಂದು ಗ್ರೂಪ್ ಮೆಂಟಾಲಿಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಲುಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರೇ ಆಗಲಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವರೂಪಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಮಂಡ್ಯ).—ನಾನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರೀನ ಕೊರತೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ವರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಿರೀನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸೇಷನ್ನಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮೈಲ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಫಾರ್ಮಿಂಗಿನೊಳಗೇ ನಿರು ನಮಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ಹೊಳೆಗಳಿಂದ ನಿರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಒಬ್ಬ ಅಮೆರಿಕನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಷಯ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ? ಆತನವಿಲ್ಲ. ಸಂಘಗಳ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಘಗಳು ಅರ್ಡೆನೊ ಕ್ರಿಟಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಅವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮನಸ್ಸನ್ನೆ ಬೇಜಾರು ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ಅವರೂ ನಾವೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಸಂಘದ ನಿಷಾಂಶ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೇಳಿದ್ದು ಸಾಕು. ಇನ್ನು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮುತು ವರ್ಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸತ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಆತುರದಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಯಾದರೂ ಮುಗಿಯದೆ ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕದೆಯೇ ಇರುವ ನಿರರ್ಥನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗ ತಕ್ಕ ಡಿರೇಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲವು ಮಂಜೂರು ಆಗಿ ಸುಮಾರು 1½ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸವೇ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಕಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಉಸಿರೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ನುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಬೇಗ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಇವೆ. ಏದು ಸಾವಿರ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ, 25 ಸಾವಿರ 50 ಸಾವಿರ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎನ್‌ಸಿಮೇಟ್ ಇರುವಂಥವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಬೇಗ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಆತುರದಿಂದ ನಿರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೋ, ಹಾಗೆ ಆಯಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೂಡಿ ಪೂರೈಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆದರೆ ಎಷ್ಟು, ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು, ಸಂಬಳ ಬರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಅವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಯುಗ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೇ ಬೇಗ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon'ble Member knows that we have already delegated powers to the Executive Engineer, Superintending Engineer and Chief Engineer; the Executive Engineer has powers up to Rs. 10,000, Superintending Engineer up to Rs. 25,000 and Chief Engineer up to Rs. 10 lakhs.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಇನ್ನು ಮೈನರ್ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜೀವನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ಒಂದು ಕಾವೇರಿ, ಎರಡನೆಯದು ಹೇವಾವಾತಿ. ಈ ಎರಡು ನದಿಗಳ ನೀರೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನದಿಗಳು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಾಗ ಒಂದು ಚೂರು ನೀರನ್ನೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ನದಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿದು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯದೆ ಹೋದಮೇಲೆ, ಇತರ ಪ್ರಾಂತದವರು ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ

ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ಮೆಂಟಿನವರಿಗೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟಿನವರಿಗೂ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಸ್ನೀಪೇಜ್ ವಾಟರ್ ಮೈನ್ ಟೈನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಸ್ನೀಪೇಜ್ ವಾಟರ್ ಇದ್ದರೆ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಯ ಮೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಎಂಟರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರಾಜಿಕೆ ಇದೆಯೇ, ಅದರಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ನಿರಾಗಲಿ ಹೇವಾವಾತಿ ನಿರಾಗಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಯ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರು? ನೀರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವಾದ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಯಾವ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬಂದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀರಾಮದೇವರ ನಾಲಾ ಇದೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಡ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೈ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಚುಂಚನಕಟ್ಟೆ ನಾಲೆಗೆ ಕೆಂಚನಕೆಯಿಂದ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಚುಂಚನಕಟ್ಟೆ ನಾಲೆ ನೀರನ್ನು ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಮಂದಗೆರೆಯ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ನಾಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡ್ವಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ನೀಪೇಜ್ ವಾಟರ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂದಗೆರೆ ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೀರು ಸೋಮನಹಳ್ಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತರ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಂಬಾಡಿಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನುಮಾರು ಮೂವತ್ತು-ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಮುಳುಗಡೆ ಆದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೂವತ್ತು-ನಲವತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಂದ ನರಳಿ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ರಿಕ್ವಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಗೋಲ್ಡನ್ ರಿವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು-ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒರ್ಬರಮಾಡಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಉಳಿದ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಕಟ್ಟುಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಕಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಳೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಕಡೆಗೆ ಇಂದಲೂ ಜನನಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಡಕು ಆಗಿದೆ. ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಗೋಸ್ವರ ಇಚ್ಛಾರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಅಣೆ ಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂದಗರೆ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನ ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಡಕ ಶಿರದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೈರೋಡ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ನಾನಾ ಭಾಗದ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ತಾವು ಈ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದು ಒದಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಏನಾದರೂ ನೀರು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ತಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆದಮೇಲೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಯಾಟೈಸೈ ಮೈನ್‌ಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಇಂಚೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನ್ನದ ಅಭಾವದಿಂದ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗರೊಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ರೇವಿ, ಕಾಂಟ್ರಿಬೂಷನ್ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಬಿಟ್ಟು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಈ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದೇ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀ ಪಂಚಗಾಮಿಯವರು ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗರೊಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂರು-ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಅಂಥ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಬದಲು ನಮಗೆ ಅಂಥ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿ. ನಾವು ಅವರು ಕೇಳತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೇ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ

ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ರಿಜರ್ವಾಯಿ ರನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದಿದೆ.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—That is wrong, because we are as interested, or even more interested in irrigation than my friend and the difficulty is, we are not given perennial water supply as in these areas. We are only given monsoon irrigation.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ರಿಜರ್ವಾಯಿರನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜಮಾನುಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದು. ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಮುಲಿಯಿಲ್ಲದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೀಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವೆಸ್ಟೆಟ್ ಇಂಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಾವೀ ದಿವಸ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ತೊಂದರೆಗೊಳಗುಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ಕಟ್ಟಿದ್ದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಆದ ಅನಾನುಕೂಲವೇ ಕಾರಣ. ಆದರೂ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ನೆನದುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾದ ಬ್ರಡ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಕಾವೇರಿನಡಿಯ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಾವು ಖಂಡಿತ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸ್ ದೇಶದ ರೈತರಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದು, ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಅವರೊಂದಿಗೂ ಖಂಡಿತ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಧ್ಯಾ ಸೌಕರ್ಯವೊಂದನ್ನು ನೀಡೋಣ. ಅದರ ಬದಲಿಂದ ಅವರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೊಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ಸರ್ಕಾರದವರೆಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹಣವೆಂದಿಗಿತ್ತು. ಆದನ್ನು ಎಂದರೆ ಈ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವೀ ದಿವಸ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದಿಂದ ಅವರಿಗೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರೆಯ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ವರಿಗೆ ನಾವು ಮನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಎತ್ತುಗಳ ನಾಗಲಿ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಸಾರ್ಥಕ ವಾದರೂ ಏನು? ನಾನು ಈಗಲೂ ಆ ಹರಿ ಜನೋದ್ಧಾರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ವಿಧ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಅದರ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನುಬವಾಗಿ ಬಾಳಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರೈತರಿಗೆ ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಭಾವ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವೆಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಈಗ ಹಂತಕ್ಕೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ಇರಾಬೆಯವರು ಮೊದಲು ಇದರ ಇಂಡೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸಹ ಕಾರ ಸಂಘಗಳವರಿಗೆ ಆ ಮುಟ್ಟುಗಳು ಅರಾಟಾ ಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಆ ಸಲಕರಣೆ ಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಬೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಹೊಂದಾ ವಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಇಂಡೆಂಟನ್ನೂ ಸಹ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವ ರಿಲ್ಲದೆ ಡೆಮರೆಜನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಗಳಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇಸಾಯದ ಸಲಕರಣೆ ಗಳು ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಾಗಲಿ ಸರಬರಾಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಲಕರಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಬೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಬರಬೇಕಾದ ಈ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಡ್ಯುಯರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧ ವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗಿಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯವನ್ನೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಾನೀಗ ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ). ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1959-60ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ

ಯದ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನೀಗ ನಾರ್ಕಾರು ಮಾತು ಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿ ವರು ಬಿಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಷ್ಟು ಹಣ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಬೆಗಳಿಗೂ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ವಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಬೆಗಳಿಗೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿರುವುದ ರಿಂದ ಅತ್ತಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿನಂದನೆಗಳೂ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ಅವರ ಜಾಣ್ಮೆ ಅಭಿನಂದ ನಾರ್ಹವೇ ಸರಿ. ಅಲ್ಲೇ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣವನ್ನು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತರಬೇತು ಕೊಡು ತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾಣ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೆಚ್‌ಲಯ್‌ನಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಿಂದ aid ಪಡೆದು, ಅವರ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಹೇಳಿದರು, “ಹಣ ವೊಂದಿದ್ದರೇನು, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಜನಬೇಕು; ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರಿಗೆ ನಾವು ಶೇಕಡ 75 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಉಳಿದು ದನ್ನು ನೀವು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕರಣವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ದರೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ personnel ಇಲ್ಲ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ವೆಲ್ಲ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಏನುಮಾಡು ವುದು?” ಎಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ, ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯು ತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೂ ಸಹ ಹೊಟ್ಟೆ ಚುರಕ್ ಎಂದು ಅನಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಯಕಡೆ ಬಹಳ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಬೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ತೃಪ್ತಿ ಸಂತೋಷವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರು ಬರ್ಚು ಮಾಡು ವಷ್ಟೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಎಲ್ಲ ದೇಶ ಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಇರಾಬೆಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಜಪಾನ್ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ಅವರ ವ್ಯವಸಾಯಮಾರ್ಗ, ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರ ಕೆಲಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅನುಕೂಲ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ನಿಜವಾಗಿ ಯೂ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗ, ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಯಾವಾಗ ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ವ್ಯವಸಾಯಿ ಇರಾಖಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಇಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಏನು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಂದುವರಿದಿರಿ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು research, extension, agricultural insurance, agricultural credit, and agricultural co-operation ಇವಿಷ್ಟನ್ನೂ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡುದರಿಂದ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಶೇಖರಿಸುವುದರಿಂದ ಜನರು ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ವಾಲಂಟಿಯರಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ನಿಯಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗಲೂ ರೈತನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. Research and extension ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ research ಬಗ್ಗೆ ಆತ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ research work ನಿಂದ ಎಂದು ಆತ ಹೇಳಿದರು. Agricultural research ನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1890 ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ research station ಟೋಕಿಯೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 1910ರ ವೇಳೆಗೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾನಾತರಕ research ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಪ್ಪರ್ ಆದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಜನರು ಬತ್ತನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಬತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು educate ಮಾಡಿ ಜನಗಳನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರೂ ಸಹ ಇರಾಖೆಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ. Agricultural Insurance ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಹಳ. ಬರುಗಾಳಿ, ಚಂಡಮಾರುತ, ಭೂಕಂಪ ಇಂಥ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ, ರೋಗದಿಂದ, ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ insurance ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1930ರಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ, ಅಕ್ಕಿ, ಬಾರ್ಲಿ, ಮರ್ರಿ ರಿ ಇಂಥವುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು 1943 ರಿಂದೀಚೆಗೆ staple crops ಗೆ ಸಹ compulsory insurance ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅವರೆಲ್ಲರಿಂದಲೂ agricultural insurance ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಭಾಗದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು

subsidise ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

Agricultural credit ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ low income, low return ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. Short term loans ಮತ್ತು long term loans ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ 12,400 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ರೈತರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಬೇಕಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ರೈತರ requirement ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ರೈತನ ಬಡತನ ಬತ್ತನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆತನು fertilisers, insecticides, implements ಮತ್ತು seeds ಇವುಗಳಿಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಬತ್ತನೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಕುಯ್ಯು ಅದಮೇಲೆ ಸಹ ಅದು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

1955 ರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ 34 ಸಾವಿರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರು ಸಾವಿರ genera purposes ಗೂ, ಉಳಿದವೆಲ್ಲ special purposes ಗೂ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ. Specialised purpose society ಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡು, ಹಣ್ಣುಗಳು, ಜಾನುವಾರುಗಳು ಇವುಗಳಾಗಿ 20 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳು ಆಯಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಯುದ್ಧವಾದಮೇಲೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ research ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಕೊಡುವ ರಾಗಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ರಾಗಿಯ ಪೈರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. Agricultural insurance ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯಾಗಲ, ಆಗದಿರಲ, ಹುಳು ಬಿದ್ದು ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗಲ, ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯೇ ಬರದಿರಲ, ರವೆನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಬಂದರೆ ಸರಿ. Agricultural credit ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಉಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬತ್ತನೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಸಾಲಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಹಣ ಆಗದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಕುಯ್ಯ ಕಳೆದ ಮೇಲೆಯೂ ಬಂದರೆ ಬಂತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—Short term loan ಬಹಳಬೇಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ವನೂರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವರು ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿದ್ದಾರಾ? ರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲ.

5 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಅನುಭವ ಗೊತ್ತು.

ಇನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮಾರಬೇಕಾದರೆ, ತರಕಾರಿ ಮಾರಬೇಕಾದರೆ, ಬೆಣ್ಣೆ ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ರೈತ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಏನು ಮಾರಬೇಕಾದರೂ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತೀರಿತು. ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಅವನ್ನು ಎಲ್ಲಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ರಾಧ ಬರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಿಸಿ ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕಮಿಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೈತನಿಗೆ ಹಣ ತಲುಪಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕಡೆ ಗಮನವೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಮಾರುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಯೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗಾದರೂ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಹಸು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ, ಕೋಳಿಸಾಕುವ ಮುಂಚೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಪ್ಪ, ಇದನ್ನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು, ಕಾಲ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ, ನಮಗೆ ಇದೂ ಬೇಡ ಅದೂಬೇಡ, ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೀಗೆ ಇದ್ದು ಸಾಯೋಣ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ರೈತರು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು? ಹೇಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದು? ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು.

ಇನ್ನು ಅವರ Implements ಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಗೆ ದರೆ ರೈತರಾದವರೆಲ್ಲರ ಬಾಯಿಲ್ಲೂ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ 2-3 H.P. ಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು Tiller ಎನ್ನುವ Machine ಅನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮುಕ್ಕಾಲುಭಾಗ ರೈತರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಒಂದು Multi-purpose Machine. ಇದು Diesel oil ನಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಯಂತ್ರ. ಇದನ್ನು ಎತ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ implements ಗಳನ್ನೂ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಯಂತ್ರ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಜ್ಜೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. Instalment basis ನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗಿಲ್ಲಾ supply ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಜಪಾನ್ ಮೆಥಡ್ ಇಂಥ ಮೆಥಡ್, ಅಂಥ ಮೆಥಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬರೀ ಮೆಥಡ್ ಹೇಳದೆ ಅವರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಷ್ಟೇ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ರೈತರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ Food problem ಒಂದೇ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ solve ಆಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗಿಂತ ಕಾಲುಭಾಗ ಕೂಡ ಫಲ

ವತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆದು ನಮಗೆ ಬೆಳೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ನಿರಾಶಾಭಾವನೆ, ಅಲಸ್ಯ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ನರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಕಾಲಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಬದಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ—ನಮ್ಮ Agricultural Minister ರವರು ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಷು ಹಣ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗುತ್ತೆಂದೂ ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ Centre ನಿಂದ ಬರೆತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ grants ಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು Education Head ನಲ್ಲಿ 1132.43 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಷ್ಟು 74,800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುರುಡು ಮತ್ತು ಕಿವುಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ.

ಹುಟ್ಟಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ವಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಈ Handicapped children, Disabled children ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು.

ಪುನಃ ಜಪಾನಿನ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಿಂದ ಹನ್ನೊಂದರಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಸಂಪಾದನೆ ಆಗುವಂಥ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಅವರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮರ್ಯಾದೆ ವಂತ ಪ್ರಜೆಯಂತೆ ಬಾಳಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕುರುಡರಿಗೆ Stencil Sketch ಮಾಡುವುದು, Brail Printing, massage ಮಾಡುವುದು, ಕಿವುಡರು, ಮೂಗರು ಮತ್ತು ಅಂಗಕೀನರಿಗೆ cycle fit up ಮಾಡುವುದು, radio fit up ಮಾಡುವುದು type ಮಾಡುವುದು, paint ಮಾಡುವುದು, ಸಂಗೀತ, carpentry ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೇ ಬೇರೆ workshop ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA—If the Hon'ble Member would yield, I may say that as against ten per cent expenditure in Japan for Education, we are spending Rs. 10 crores out of a revenue of Rs. 55 crores which is more than 20 per cent.

Smt. K. S. NAGARATHNAMMA.—No, Sir, 10 per cent for handicapped and disabled children alone, Sir?

ನಾವು ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ರೋಗ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಸಮಾಜ ದೋಷ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕುರುಡ ಮೂಗರ ಶಾಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೇ ಇದೆ. ಈ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತರುವ

ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪಹರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಜನರು Institution ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. Ordinary School ನಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಲೂಪಾದ್ಯಾಯುರಗಳನ್ನು ಆ school ಗೆ post ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾಕಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ, ಮನನೋಮ ಮನಸ್ಸೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಕಿವುಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವಾಗ mike ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ Hearing aids ತರಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂಗುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದೇನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸವೆ? ಅವರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವವರು ಬಹಳ ಶಾಂತರಾಗಿ ಅವರ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ನೋವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಒಂದು Special Training course ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಶ್ರೀ ನಟೀಶ್ ಅವರು ಪಡೆದುಬಂದ ಅನುಭವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬದಲು ಅವರನ್ನು All India Radio ಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಷನೀಯ ಈ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹಳ ಕನಿಕರ. ಬಹಳ ಅನುಕಂಪ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲೇ ಇವರ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಇವರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಇವರನ್ನು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ Lecture ಮಾಡಲು ಇವರ Institution ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಡಾ|| ಮಿಸ್. ವೆರಾ ಬ್ಲೆಜರ್ ಎನ್ನುವವರು ನನಗೆ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಹಣೆ ಬರಹ ಬಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಹಿತ್ತಲಿಗದಿ ಮದ್ದಾಗುವುದು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಯಿತು, ನಮ್ಮ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು Available Resources ನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಣ ಶೇಖರಿಸಿ ನಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಲ್ಲದಿರುವ ಈ ನಡೆವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು Social Welfare ನ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ಆ Demand ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

National Extension Schemes, Fisheries, Tourism, Compulsory Education, Drainage, Water schemes facilities, etc. ಇವೆಲ್ಲದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೇತರ ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾನೂ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ದನಿಗೊಡಿಸಿ ಇವೆಲ್ಲದರ ಅವಶ್ಯಕ ಬಹಳ. ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು Minor Irrigation Projects ಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 16 ಕೆಲಸಗಳು sanction ಆಗಿದೆ 11 ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು.

ಅವರು ಅವು ಯಾವುವು, ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದವು ಏನು ಈವಾಗ ಜನಗಳು ಬೇಡಿರುವುದು ಯಾವುದು, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಅರ್ಜಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾತಕ್ಕೆ, ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದೊಂದು Project ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು, ಈವಾಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಪೈಕಿ ಹಿಂದಿನವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ರೆಷ್ಚು ಬಡವರೆಷ್ಟು, ಈಗಿನವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲದ್ದು ಮಹಾಜನಗಳಿಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—Whole Stateಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲ ಗೊತ್ತು ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮಾತ್ರವೋ? (ನಗು) ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇಲ್ಲಿ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಹೇಳುತ್ತ, ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೋವಿಂದ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೋವಿಂದ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ, 16 Sanction ಆಗಿವೆ, 11 ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ, ಇನ್ನೂ 5 ನಡೆದು ಬಿಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ನಾನು influence ಗೆ yield ಆಗಿಲ್ಲ ಆಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಗಂಗಾಧರನ ಒಡ್ಡು ಅನ್ನುವುದು sanction ಆಗಿ works ಗೆ ಶುರು ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಮಾ ಆಗಿದ್ದಕ್ಕೆ Stay order ಬಂತಲ್ಲ ಅದು ಯಾತಕ್ಕೆ? Chief Minister ರವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ದ್ವಾರ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಮಾಡುವುದಾಗಿಯೂ, ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಬಂದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಒಡ್ಡಿನಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ರೈತರೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಜೀವಹರ್ಷಂತ ಮಣಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಒಡ್ಡಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ? ಬರೀ ಪರಿವಾರ ಕೋವಿನ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅಂತೂ ಅದು ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹೊನ್ನಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಗಟ್ಟಿಕೆರೆಯನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಮಗ್ಗಿ ಕ್ಯಾಟರ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸ್ಥಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ಎಸ್.ಮೇಟನ್ಯೂ ತಯಾರಿಮಾಡಿಸಿ, ಸೂಪರ್‌ಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಆಗಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 800 ರೂಪಾಯಿಗಳ Contribution ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದುದರ ವೇಲೆ, ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನೀರು ಕುಡರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಚ್ಚಳಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಿತ್ತು. ಅಂಥಾದನ್ನು ಈಗ ನಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಏಕೆ, ಏಕೆ ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಸಾಲದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ. ಒಳಗೆ ಸಮಾಚಾರ ಏನು ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಿತ್ರರೂ ಬೈರೆ ಕೆಲವು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೀಗೆ ಏಕೆ ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಆ ಮಿತ್ರರು ಸೂಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು ನೂರಾರು ಎಕರೆಗಳು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂದು ಹತ್ತಾರು ಜನರು ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೀ ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರ ಹಿತಚಿಂತನೆಯೇ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಉಗುಳ್ಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕೋಪವೇ ಬಂತು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಇವರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾ ಅನಾಚಾರ ಹೇಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಬರೀ ಶಿವಾಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ 'ಅವರು ಹೆಂಗಸರು, ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗುಂಡುಪೇಟೆಯ ಹೆಸರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ಅದರ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು' ಎಂದ ವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೆಂಗನು, ನಿಜ, ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವುಗಳೂಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನನಗಿನುತ್ತದೆ. ನನಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಗುಂಡುಪೇಟೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾನು ಒಪ್ಪಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನನಗಿಂತ ವಯಸ್ಸಿ ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವರು. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನಿಂದ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೆಂಗಸಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ 'ತಿಳಿಯದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ ನಾನದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೆಂಗಸರು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಯಾವ Constitutionನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಆರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಗುಂಡುಪೇಟೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನಷ್ಟೇ ಹಿತಚಿಂತನೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಶೇಷವಾದ, ಮಹತ್ವವಾದ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗಾದರೋ ಗುಂಡುಪೇಟೆ ನನ್ನದು. ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆನಂತೆ; ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಿದೆನಂತೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಫೋಟೋ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಥ ಅಪ್ಪಡ ಇದು!! ಇಂಥ ಗೌರವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹಾಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಹೀಗೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಈಗ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ!—ಎಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಜಾಪಕವಿರಲಿ!—ಆಗ ನಾನೇಕೆ ಇವರನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕು? ನಾನೇಕೆ ಹೊಗಳಬೇಕು? ಈಗ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇವರು ಮೊದಲಬಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗ—ನಮ್ಮ ಕಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರಿಗೆ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಒಂದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ Donation ಕೊಡುವುದಾಗಿ ನಾನು ಮಾತುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್‌ಗೆ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ನನಗೂ ಒಂದು ಆಫೀಸ್‌ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನೂ ಕರೆದಿದ್ದರು. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದರೂ ಜನರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಬಿದ್ದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಅದೇ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನನಗೂ ಒಂದು ಆಫೀಸ್‌ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೂ ಬರಗಾಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಏರ್ಪಡಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಗುಂಡುಪೇಟೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲಕ್ಕೀಡಾದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಬೇರೆ ಸಾರಿತ್ತು. ಮಳೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ನಾನು 'ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ರಾಟೆಯಿಂದ ನೂತು ಸಂಸಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿ ದೇ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹತ್ತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುವಾಡಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿ

ದ್ದುಂಟು. ಇದನ್ನವರು ಹೊಗಳಿಕೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕೊಂಡರೇ!! ಈವಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಕಣಾಂಬಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸ್ ಐಟ್ ಪೋಸ್ಟನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆದರ್ಶ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ತೆರಕಣಾಂಬಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಊರು, ಸಂತೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪೋಲೀಸ್ ಐಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಏನಾದರೂ ವಸತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ತರೀ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪಾಟರ್ ರೇಷನ್ನು ಹಾಕಕೂಡದು, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ 1,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು District Boardನಲ್ಲಿ deposit ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಾಕಿಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಈವಾಗ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ಅರ್ಥ ಹಣ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರನ್ನು, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ Hostel ಇದೆ, Accommodation ಸಾಲುತ್ಪತ್ತಿ ಕಟ್ಟಡ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್‌ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅದೂ ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಶೇಂದಿ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದ ಮೊಂಡ ಮರಗಳನ್ನು ಈಟಲು ವನವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ರೇಷ್ಮೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಚೆನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ನೀವು ಬಂದು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ, ಹೆರ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಆಸ್ಟ್ರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ರೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ—ಅದು ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ವಿಧ್ಯಾ ಸಚಿವರಿಗೆ 'ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಯಾಗಿ ಪಾರ್ಷ್ವದಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ—ಅದೊಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, 'ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆನೆ ಯ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿ, ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೇದು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತವೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಸೊಂಡಲಿನಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ಹಾಕಿ ಅವನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಆನೆಗಳ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೊಗಳಿಕೆಯಾದರೆ ನಾನು ಅಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೂ ಹೊಗಳಿಕೆಯೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಬಹುದು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂತ. ಇದಿನ್ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತು. ಏನು ಅಸಂಬಂಧ ಪ್ರಶ್ನಾಪ. ತೆಂಗಿನ ಮರವನ್ನು ಒಂದು ಸುಂಡಿಲ ಹತ್ತುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದ ಆ ಸುಂಡಿಲ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಅದೇ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಹೇಳಿತಂತೆ, "ಎಲಾ, ಎಲಾ, ನಾನು ಮೊದಲು ಹತ್ತುವುದನ್ನು ನೋಡಿ

ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟು ಈ ಮನುಷ್ಯ ಮರಹತ್ತುವುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟನಲ್ಲಾ ; ನಾನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮರ ಹತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ!” ಎಂದು ಜಂಬದಿಂದ ಇವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಯಾವಾಗ? ಸೇರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರು ಕಾರಣರು? ಏಕೆ ನಾನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ? ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು? ಇದೆಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಪೂರಾ ಮೈಸೂರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಲಿ: ನಾನು ಇವರನ್ನು ಕರೆದು, ಹೊಗಳಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ? ಅಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಿತ್ತೇ? ನನಗಂತೂ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆಯೇ! ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ Spirit ಬಂದಹಾಗೆ ಅವೇಶದಿಂದ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲರವರವರಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರು, ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಆ ಕಡೆ ಮಂಜಪ್ಪ ನವರು, ಮರಿಯಪ್ಪನವರು, ಈ ಕಡೆ ರಾಜಯ್ಯನವರು, ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ಮರೆತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರಾದರೂ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ಗುಂಡುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಎಂಬವರು ಅವರ ತಂದೆ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ಎನ್ನುವವರೂ ಇದ್ದರು. ಆ ಕಡೆ ಅವರೇನು ಅಳಿಲ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅದೇಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಹಳಬರಿಗಂತೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರುಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಅವರು ಗೆಳೆಯರೇ ಆಗಿದ್ದವರು.

ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಓದಾಡುವ ರಸ್ತೆ ಇವರು ಮಾಡಿದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಓದುವ ಸ್ಕೂಲು ಇವರು ಮಾಡಿದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಔಷಧಿ ಕುಡಿಯುವ ಔಷಧಶಾಲೆ ಎಲ್ಲ ಇವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದರಂತೆ. ಎಂಥ ಅನುಬಂಧ ಪ್ರಲಾಪ!!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರು ಇರಲಿ. ಅವರ ತಂದೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಕೂಲು, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಓದಾಡುವ ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲ ಆಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೆ ಸ್ಕೂಲು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ವೆಚರಿನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸು, ಸೇತುವೆ, ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಆದುವು. ಇವರೇ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಇವರೇ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊಗಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಆಕಾಶದಿಂದ ಭೂಮಿಯ ವರೆಗೂ ಹೊಗಳಿದರು. ಅಂಥ ಮಹಾನುಭಾವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ Town Hallಗೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯರೋಷಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಹಣಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಣ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಸೀಟಿನಿಂದ, ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು? ನಾನೇ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಈವಾಗ ಸ್ಪಿರಿಟದೇ ಆಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಲಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅದೇ inspiration ನಿಂದ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. (ನಗು).

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ನಾನು ನವೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವಾಗ ಇವರು ಟೂರ್ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಟೂರು ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರ

ಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೇಗೆ. ಕಂಡು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಹಾಕಿದರು. ಇವರಿಗೆ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾಷಣಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ಇದೆಯಂತೆ! ಅಲ್ಲ ಮುಗ್ಯ ರೈಕರಿಗೇ ವಿಪರೀತ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿರುವ ಅನುಭವ, ಮಾಡಿರುವ ಅನುಭವ, ಕಾಮನೆಸೆನ್, ಒಂದೂ ಇವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ನೂರಲ್ಲ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹಿಡಿತಕ್ಕರು ಇರುವುದನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರಿಗೆ ಇರುವ ಸಕಲ ಅನುಭವವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥ! ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರ influenceಗೂ ಈಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಎಲ್ಲರ ಕ್ಷೇಮ ಹಿತಚಿಂತನೆಯೇ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಗುರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟೇಬೇಕು. ನನಗೆ ಅಷ್ಟಾದರೆ ಅವರೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವೂ ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಷಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಧನ್ಯಳಾಗಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸಬರು ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊನ್ನೆದಿವನ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವೇನೋ, ಇವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೇನೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಾರು; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾಡಿರುವವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತಿಯಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವೇಳೆ ಆಯಿತು. “ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳು” ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಮಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು advance ಆಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೊಸ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. (ನಗು).

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ (ಸಿರುಗುಪ್ಪ).—ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ 1959ನೆಯ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು 1959-60ರ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಬಜೆಟ್ಟಾಗಿ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳು. ಬಜೆಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾವು ಕ್ರಿಟಿಸಿಸಮ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಅದನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಉಳಿತಾಯ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದು ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಪೊಸಿಷನ್ನಿನವರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಎಷ್ಟೋ ಕ್ರಿಟಿಸಿಸಮ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವು ನಿಜ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಐದು ಭಾಗಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಂದುಕಡೆ ಕೂಡಿ, ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಾ, ಇದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರೋಷದೋಷಗಳಿವೆ; ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ವುದ್ದಿ. ಸರ್ಕಾರ ಅವುಗಳ ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಅಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಹೇಳುವ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ಗೆ ಬಂದರೆ, ವಾಪಸು ಹೋಗಲು ಕಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ. ಹೋದ ಸಲವೇ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನ್ನು ರಿ-ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಹೇಳಿದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ತಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ರಿ-ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡಿ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ಅಡಳಿತ ಗಾರರನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ಗೆ ತಂದು ಅಡಳಿತವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಇದೆ. ಇಂಟರ್-ಸ್ಟೇಟ್ ಸಿನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಜನವರಿ ಒಂದರೊಳಗೆ ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ಅನ್ವಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು; ಹೇಳಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಾದವು. ಇದುವರೆಗೆ ಇಂಟರ್-ಸ್ಟೇಟ್ ಸಿನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಿನಿಯಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂಟರ್-ಸ್ಟೇಟ್ ಸಿನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಐದು-ಆರು ತಿಂಗಳಾವು. ರಿಪೋರ್ಟು ಕೂಡ ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಪೋಲೀಸು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳವರೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವೇ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ, ಲಂಚಗೂಳಿತನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಕೂಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ದುಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಇತರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಎದ್ದಾರೋ ಅವರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ, ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಬಳ ಕಡಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಲಂಚ ಗೂಳಿತನಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೋಲೀಸು ಅಡಳಿತ ಕಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸ್‌ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಬಡವರು ಬಗ್ಗಲು ಉಳಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಬುದ್ಧಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಕಡೆಯೂ ಪೊಲೀಸ್‌ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನಿಜ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾಮೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಇದೇ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸಂಬಳ (ಮಾಮೂಲು) ಇದೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ, ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿಯಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತೆಗೆದುಬಿಡಬೇಕು. ಕೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೋನಿಯಂ ಸರ್‌ಫೇಟ್ ಮಿಶ್ರವಾದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನವಸಾಗರ ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಲದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಾರಾಯ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಪೊಲೀಸ್‌ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿ, ಇದು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ, ಎಂದಿಗೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್‌ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಮಿಷಿಯವರು ಪೊಲೀಸ್‌ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೆಂದು ಲೆಂಗ್ವಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಫರ್‌ರೋಜೇಷನ್ ಮಾಡಿ ನೀರಾ ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ನೀರಾ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಮಿಷಿ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್‌ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವೇಸ್ ಅಂಡ್ ಮೀನ್ಸ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಂಧ್ರದ ಹಾಗೆ ನೀರಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ನೀರಾ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವಾಗ ಇದರಿಂದ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ವಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾ ಸಪ್ಲೈಸ್‌ಫರ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ನೀರಾ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾರ್ಕರುಕಡೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಬೇಕು. ನೀರಾ ಒಳಗಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೂ

ಎಷ್ಟೋ ಇತರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗಳೆಂದು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವೆಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಮಿಷಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಒಂದು ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಗನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅಡ್ವೈಸ್ ಕೊಡಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು? ಈಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭದ್ರಾಪತಿ ಐರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಪೀರ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಡಿಫಾರ್ಮಲಿಟಿ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ವಿಷಯ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವೇ ಮಹಾಭಾಗ್ಯವೆಂಬ ನಾಣ್ಯದಿಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಕಡಮೆ. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಸಾಲದು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 180 ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆಯೋ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನೊಳಗೆ ಯಾರೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಅಮಲ್‌ಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿ ವಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಫ್ ಹೆಲ್ತ್ ಎಂಬ ಹುದ್ದೆ ಇದೆ. ಅವರ ಕೆಲಸವೇನೆಂದರೆ ಬರೀ ನೂಪರ್‌ವಿಷ್ಣು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಈಗ ಐದು ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೇನು ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ನೂಪರ್‌ವೆಚ್ಚರು ಕೆಲಸ, ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಬಜಿನೆಸ್. ಅವರಿಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೇತನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ

ಹುದ್ದೆಗಳೇ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾನು ಚಿಕ್ಕ ಕಂ ಅದವರೇ ನಡೆಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಾಯ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವಿಷಯ. ಅದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆ. ಮದರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ 300 ಬೆಡ್‌ಗಳಿವೆ, 600 ರೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ, ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಬಡ ರೋಗಿಗಳ ಗತಿಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಯಾನಿಟೋರಿಯಂ, ಎಮೆಲ್ ಅಂಡ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ 600 ಬೆಡ್‌ಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು. ಬೆಡ್‌ಗಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿದೆ, ಇದು fully-equipped hospital. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಡ್ ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ 600 ರಷ್ಟಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿರುವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡಲೆ ತೆರೆಯುವುದಾದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕಣಾಕಣಕ್ಕೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ರಾಯಚೂರ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಾಚಾರ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಯ್ಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ವಿಷಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಶೇಕಡೆ 75ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ಕಾಯಿದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ರಿಫ್ಲೆಕ್ಷನ್ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ: ಕೇವಲ ವ್ಯವಸಾಯಿಗಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಯನೇರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ವ್ಯವಸಾಯಿ ಮಾನವ ರೈತರಿಗೆ 3,600 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಳಕಂ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಆದಾಯವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಮಿಲಿಯನರುಗಳಿಗೂ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ಒಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಾರದು? ಇಷ್ಟೇ ಆದಾಯ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರನಿಗೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಅವನಿಗೆ ನೂರಾರು ಮನೆಗಳು ಇರಬಹುದು, ರೈತನಿಗೆ ಕೇವಲ 200 ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಸಹಿಸಲಾಗದು. ರೈತನಿಗೆ 3,600 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಇದ್ದು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮಾಡುವುದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನ ವಾದಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಇರಬೇಕು. ಕೇವಲ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ 1ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1953ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಅದು ಒಂದು ದಿವ್ಯಕ್ಕೂ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ 1956ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ವರಮಾನ 3,600 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Sri T. MARIAPPA.—Rs. 3,600 is ceiling on land and not on the income from land. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಕೆಂ ಮೇಲೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ. ಆ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ರೈತ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ನಾವು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು 1953ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮದ್ರಾಸ್ ಕಾನೂನುಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಕಾನೂನು ಒಂದೇ ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಮೈಸೂರು ಕಾನೂನು ಒಂದೇ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ರಾಧ ಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ; ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೋ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಮದ್ರಾಸ್ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಬೇರೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಬೇರೆ, ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪಾಸಾದ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಬೇರೆ—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೂರುತರಹ ಕಾನೂನುಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜನರ ತೊಂದರೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅರೀತಿ ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೂನಿ ಫಾರಮಿಟ ಬಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳಾಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಳಿ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿ. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ 500 ಕಾನೂನುಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ಕೇವಲ ಎರಡುರೀತಿಯ ಕಾನೂನುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಹಳೆಯ ಮದ್ರಾಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳು ಕೆಲವು, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಆದ ಮೈಸೂರಿನ ಕಾನೂನುಗಳು ಕೆಲವು, ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ನಂತರ ಆದ ಕಾನೂನುಗಳು ಕೆಲವು—ಹೀಗೆ ಮೂರ ಬಗೆಯಾದ ಕಾನೂನುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಯೂನಿಫಾರಂ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂಥ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಡೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅದಿರು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತರಹೆಯದೊಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತಜ್ಞರೂ ಸಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫೆರೋ-ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಪ್ರಾಂಟನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಆಗಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವರು ಯಾವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಪ್ರಾಂಟನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ? ಅದಾದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ತಕ್ಷಣ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫೆರೋ-ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಪ್ರಾಂಟನ್ನು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಿನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್—ಪಾಲಿ ಟೆಕ್ ಕಾಲೇಜ್ ಒಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಗನೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖು 1953ರಲ್ಲಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊಸದೂ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ

ಹಳೆಯದೂ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬಹಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಗರೀಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿ ವಿಚಾರ ಏನಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಅದರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಬಗ್ಗೆ ಶಂಬುಸ್ತಾಪನಮಾಡಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಮೇಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಎನ್ನೂ ಪೂರೈಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಇನ್ನೂ ಕೈಹಾಕಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳೊಂದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಬೇಗ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮರಾಮತ್ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೂರ್ ಬಂದನಂತರ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿಗೆ ನಿರಂಗುಣಕತ್ತಿರ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ರಾಂಕಿಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನೂ ಆತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸೇತುವೆಗಳಾದರೆ ಈಗ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಹೆದ್ದಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಲು ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ನಾನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನೋ ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಲ್ಲಿ 1957ರಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೀ ಬಳ್ಳಾರಿಜಿಲ್ಲೆಗೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇನೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲವೋ? ಅದರ ಸ್ಥಾವರವನ್ನೇನೂ ನಾವು ಹೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಆಗಲಿ ನಾನೀಗ ಆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತನ್ನಾಡಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 93 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಡೈಕ್-ಕಂ-ವೆಟ್ ಕಲ್ವೇಷನ್ ಇದು ಸುಮಾರು 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು. ಎರಡನೆಯದು ವೆಟ್ ಕಲ್ವೇಷನ್-ಇದು ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಬಹುದು. ಮೂರನೆಯದು ಪೆರಿನಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಪೆರಿನಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್ ನೀರನ್ನು

ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಡೈಕ್-ಕಂ-ವೆಟ್ ಕಲ್ವೇಷನ್ ಗೆಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಪೆರಿನಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್ ಗಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನುರಿತವರು ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನಂತರ ಆ ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗಾಗಲಿ ಹೋಗಿಬರಲು ಒಂದಾದರೂ ಮಾರ್ಗ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಆ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರದೇಶ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತದೆ? T.B.D. ಸ್ಕೀಮಿನ ಬಗ್ಗೆ 1958-59ರಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಯೆನ್ನುವಾಗ-ಎಂದರೆ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ-ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. ವರ್ಷ ಮುಗಿಯಲು ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲವಾಗ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು? ಆ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ 1959-60ಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಂದಿತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಯಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಗಾಗಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ಕಳವಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸವೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಾರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗೊಮ್ಮೆ-ಈಗೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಮರಾಟಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿ ಸರಹದ್ದಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಗುಣವು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರ್ಡರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಚಕಾರ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಈ ಸರಹದ್ದುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅಲಕ್ಷ್ಯಭಾವದಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಂಧ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಆದೋನಿ, ಅಲೂರು, ರಾಯದುರ್ಗ-ಈ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಜನರಲ್ಲಾ ನಾವು ಕರ್ಣಾಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರಾಗಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ, ಆ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗಿಗ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿ ತಾವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡರೆ ನಾವಿಷ್ಟು ಉದಾಸೀನರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆಷ್ಟು ಬೇಜಾರಾದೀತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚಿಸುವುದಾದರೂ ಬೇಡವೆ? ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾರವಿಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಆ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಿಂದೂಪುರ-ಮಡಕೆತಿರಾ ಜನರೂ ಸಹ ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆಬಂದು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಬರಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರೇ ಬೇಡವೆನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಾವು ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಅಂಧ-ಮೈಸೂರುಗಡಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನಡೆಗರು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೆಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ವಿಷಯದ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಜನರನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೆಂದು ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೇ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ Co-operative farming ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು. Co-operative farmingಗೆ co-operative society ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಈ ಪದ್ಧತಿ practical ಆಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Co-operative societies ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅವುಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ co-operative farming ಮಾಡಬೇಕು, ಆತುರದಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—Co-operative farming ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. Service Co-operative ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಅನುಭವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ

ರವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 57 Co-operative farming Societies ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. Co-operative farmingನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—Co-operative farming ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಆ ಪದ್ಧತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರೆ Co-operative farming ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಕಳೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ 1959-60ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜಿನಮೇಲೆ ನಾವು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಕರ್ಣಾಟಕವೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಐದು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆದಳಿತ ನಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಏಕರೂಪತೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವಿತ್ತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ 1957-58ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೋಕೆ ಬಿಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಹಾಗಾಗದೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವಂತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡಿತು. ಹಾಗೆಯೇ 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತವಾದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಖರ್ಚಾಗದೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬಂತು. ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ನೋಡುವಾಗ 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗತಕ್ಕ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಿನ್ನೆಯದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಹಳ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಿದೆ, ನಾವು ಅಭದ್ರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇಟ್ಟಿರುವ (investment) ಆಸ್ತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, 101 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕಸಾಲ (public debt) ಇದೆ, ಸುಮಾರು 174 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ನಮಗೆ ದೇಶದ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು

ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಬರಬಹುದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಹಿಂದಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಾವು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುತಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಇದೆ, ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಭದ್ರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ವೆನ್ನುತ್ತಕ್ಕೂ ಮಾತು ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ದೇಶ ವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡು ವಾಗ ಅದು ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆನ್ನುತ್ತಕ್ಕೂ ಮಾತನ್ನು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ರವೆನ್ನೂ ಬಾಕಿ (arrears) ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಸೂಲಾಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಐದುಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಸೂಲಾಗಿದ್ದೀರೆ ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಒದಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲ write off ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದರೂಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ವಸೂಲಾಗತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಐದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಕ್ಸಿಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅರಿಯುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಸೂಲಾಗಿದ್ದೀರೆ ಆದರೆ ಖಜಾನೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬರುವಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಏಕರೂಪತೆ ಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಖೋತಾವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಮತ್ತು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ (uniformity) ಏಕರೂಪತೆ ತರುವುದರಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

6 P.M.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಈ ವರ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದ ರಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಭದ್ರವಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ದೊರೆಯುವ ಒಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದ ರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗವರ್ನರ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಗಿ "Prohibition" ಅನ್ನು ತರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಈ ವರ್ಷ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ, ಬದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಿಯಾ

ಗಿಯೂ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧ 1948ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುವಾಗಿ 1954ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಂದಿಡೆಗೆ ಇದು ನಿಂತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತರುವುದರಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬರತಕ್ಕ ಒಂದು ಆದಾಯ ಕೂಡ ಕಡಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ವಾದವಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಾದ, ಯಾರು ಕುಡಿತದಿಂದ ನರಳಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಂದುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಜನ ಈ ಕುಡಿತದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಅವರ ಅರ್ಥಿಕಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಬಾಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲರಬೇಕೆನ್ನುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅನೀತಿ ಯಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲದಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನೀತಿಯುತವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಜನಾಂಗ ಕುಡಿತ ದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರೋ ಅಂತಹ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಇದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿ ಗಾದರೂ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ತಾವು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಾಗಿ. ಎಕ್ಸಿಸೈಜು ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಜಗಳವನ್ನಾದರೂ ಕಾದು ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷವೇ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಡ್ಡಿಬರದಂತಹ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಎಕ್ಸಿಸೈಜು ಬಾಬಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು phased programme ನಂತೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ ಹಳ್ಳಿಯವರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಯವರು ಮತ್ತು ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಈ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ದೆಪ್ಪುಟಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಯನ್ನುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಆಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು ಹಾಗೆಯೇ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ)

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಪಾನನಿರೋಧದಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಣ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕುರಿತ ಮಾಡುತ್ವೇ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಜನಾಂಗದವರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆತರಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಆಡಳಿತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಸರ್ವಿಸ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದು ಅವರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, Service Rulesಗಳನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ Service Regulation ನಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತು ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರಿಗಳಿಗೆ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಾಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು consult ಮಾಡದೇ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ Rules of Recruitment ನಲ್ಲಿನ ಒಂದು ನಿಯಮವೇನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ Reservation ಇಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಆ Reservation ನನ್ನು ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯೇ ಪನ್ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಹಾಗೆ ಸಕ್ಕುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಅನೇಕ unit officers ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವೆಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ P.S.C. ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಕ್ಕುಲರ್ ಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊತ್ತು ಈ ಅರವತ್ತು ದರ್ಜೆಗಳ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು Class IV appointment ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಇಂತಹ Service Rulesನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ತಾವು ಎರಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ವಿಲೇಜು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್, ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ವಿಸ್ ನಿಯಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಬಾರದಂತೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವಾಗ

ದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ರಿಕ್ಲೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇನೂ ಹೊಸ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದಿವೆ ಅವನ್ನು ignore ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ಮೇ Class IV category ನೂ ಬಿಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ Appointment ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ injustice ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಯಾವ well-known principles ಇವೆೋ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ incorporate ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರೇ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ, ರೋಡ್ ಟ್ರಾಕ್‌ಸ್ಟೋರ್ಜ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ, ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ ಅಸ್ವಸ್ಥತಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಉಮೇದುವಾರರು ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಫೇರ್ ಆದವರೂ ಲೋಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಪಾಸಾದವರನ್ನೂ ಜವಾನರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಹೇಳಿದರೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ದೂರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 60 ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಏನಿವೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು. ಅವರ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಎರಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಬೇರೆ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ತಕ್ಕ ನಿಯಮಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅದು ಅಟಾನಮಸ್ ಬಾದಿ ಆದ ಮೇಲೆ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಕ್ಲೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಫೈನಲ್ ಮಾಡಿ ಚಾನ್ಸಲರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

MR. SPEAKER.—There has been a suggestion to me just now from the member to announce in this House about the change in time of the meeting tomorrow. We are meeting tomorrow at 8-30 A.M. and continue till

12.30 and again meet at 3 O' Clock in the evening and continue.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, even with regard to those appointments taken out of the purview of the Public Service Commission, the Government's instructions are that the Officers empowered to appoint must follow the Public Service Commission Rules; communal representation must be adhered to; Scheduled Castes must be given 18 per cent representation. So, there is no apprehension at all.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ಆರೀತಿಯಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದಾಗ, ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಚಾನ್ಸಲರ್ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಕಳಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 120 ಜನ ರೆಕ್ಟರ್‌ರುಗಳನ್ನು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಸಮರ್ ವೆಕೇಷನ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕು? ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಫ್ಲಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆಯುವುದು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಆ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಯಾವ ಯಾವ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವು ಯಾವುದೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಜಾತೀಯತೆಯ ಭಾವನೆ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಡಿತು ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಇರುತ್ತದೋ ಆ ವರೆಗೂ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಲ ಫ್ಲಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಫ್ಲಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಇನ್ನೆರಡು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಪಾಯಂಟ್ ಮಾಡಿ. ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತೇವೋ ಅವರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಗೌರವ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಜಮೀನ್‌ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕು

ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಅವರು ನಿಧಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆವರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ, ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸಿರುವ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ತೆಂಗು ತೋಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ತೆಂಗು, ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಫುಡ್‌ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವನು ದಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ, ಬತ್ತಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಿಧಾನ ಮಾಡಬಾರದು. ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್‌ನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು 16 ಆಣೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 100 ನಯಾ ಪೈಸಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನದ ಮೊಬಲಗು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಸುಮಾರು 72,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ನೂರಾರು ಜನರಿಂದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿರುವಲ್ಲಿ ನಾವು 17 ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು? ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರೇನೋ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳು, ನಿಜ. ಅವರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಆದಷ್ಟು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ; ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಎಂದು. ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬರಲಿ, ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಏನೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆಯದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಥಾನಮಾನ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ)

ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅವಕಾಶವೂ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ನೀವು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇದನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ಬಡ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಬಡ ಹರಿಜನರು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಟ್ಟುಗಳು, ಎತ್ತು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಜಾತೀಯತೆಯ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾದರೂ, ಈಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳೆಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾದರೂ ಏನು? 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೇಶೀಯಲ್ಲದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆಂದು ಎರಡು-ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇತರ ಹುಡುಗರಿಂದ ಬೇರೆ ಇಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಊಟದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹೀಗೆ ದೂರೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೀನಕೃತ್ಯ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಆ ಹುಡುಗರು "ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಾನವಾಗಿ ಹೊರಗಿರುವುದು ಲೇಸೆಂದು" ಹೇಳಿ ಆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನಾವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು: ಜಾತಿಯ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವೀರಶೈವರ ಕಾಫಿ ಕ್ಲಬ್ಬು, ಉಡುಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆನಂದ ಭವನ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಿಲಿಟರಿ ಹೋಟಲು ಎಂಬುದಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಾತಿಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ? ಅಂಥವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಮಾಡಿ. ಏನಿದ್ದರೂ ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳು, ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಡೆಸಲಿ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಣೀವಿರಾಸ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಳಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಒಂದು ಹೋಟಲಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ Nameless ಹೋಟಲ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಜನ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆಸಿದರೆ ಜಾತೀಯತೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅನ್ಯಾತ್ಮತೆಯನ್ನು ಬರಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಚಾರಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ

ದರಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಸರ್ವಜನ ಹಿಂದೂಗಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೂ ಮನಸ್ಸು ನೋಯದಿರುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರನ್ನು 'ನೀವು ತಪ್ಪುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ' ಎಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆವೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕಾ ಏಕಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಡಿಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಾತೀಯತೆ ಬರಿ ಸರ್ವಜನ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತೀಯತೆ ಇದೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಅವರವರಲ್ಲೇ ಮೇಲು, ಕೀಳು ಎಂಬುದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿ-ಪಂಗಡಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಪಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಆದೇಶಬಂದಿದೆ. ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗಲ್ಲದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಹತ್ತು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ನೂತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ Communal Hostel ಗಳೆಂಬುದು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಾನೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಆದೇಶ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಯಾವ institution ನಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಅದೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವಾಗಿರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಕೆಲವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡ ಹೊರಟು ಸರ್ಕಾರದ interestನ್ನು ಮಾರಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಖಂಡಿಸಬೇಕು. ನಾನು ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಯಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಹೋಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಜನ ಸೇರಿದರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಟ್‌ಫಾರಂ ಮೇಲೆ ನಿಂತು, ದೇಶದ interestನ್ನು ಕೂಡ ಮರೆತು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಬೀಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂಥದನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ಬೇರೆ ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೀವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯತೀತ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವದ ಮೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಈ ರೀತಿ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಂಡಿಸಿದರೂ ತೀರದು. ಜಾತಿ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ದೂರ ಸರಿದು ಜಾತ್ಯತೀತ ಸಮತವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ.

ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಬಲ್ಲರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ. ಯಾರು ಆದಾಯ ವೇನೂ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಪತ್ರವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-30 P.M.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Mr. Speaker, Sir, I shall not take much of the valuable time of this Hon'ble House in offering my remarks on the Budget presented by the Hon'ble Minister for Finance. At the outset I may say that this Budget as well as the Budgets that were presented during the past years are in the same rut as in the British regime. There appears to be no change from the old rut and these are practically like carrying forward the accounts of a firm. I am saying this because the objective of our country to attain a socialistic pattern of society is well known. Every one of us from top bottom speaks of socialistic pattern of society and we are trying or at least we say on platforms that we are framing the laws in order to change the structure of the society from the old ones. We expect that when we try to change the structure of the society there must be some change in the Budgets of our States. In the present Budget I fail to understand why there is absolutely no germ.

There is nothing at all so far as the socialistic pattern of society is concerned. In our Constitution there is a chapter (Chapter IV) called Directive Principles of State Policy and so far as the present Budget is concerned I should like to mention some of the provisions of this chapter, especially articles 39, 41, 43, 45 and 46 which we are bound to follow and the

Constitution has given specific directions in certain matters.

Article 39 says:

“(a) that the citizens, men and women equally have the right to an adequate means of livelihood;

(b) that the ownership and control of the material resources of the community are so distributed as best to subserve the common good;

(c) that the operation of the economic system does not result in the concentration of wealth and means of production to the common detriment;”

Articles 41 says:

“The State shall, within the limits of its economic capacity and development, make effective provision for securing the right to work, to education and to public assistance in cases of unemployment, old age, sickness and disablement, and in other cases of undeserved want.”

Article 43 deals with living wage, etc., for workers, and article 45 deals with compulsory education for children up to the age of fourteen and this is to be completed within ten years from the date when the Constitution came into force. Article 46 deals with weaker section of the community. These are very pertinent provisions which must be taken into account when we frame our Budgets. I should like to ask the Hon'ble Minister in charge whether any of these principles have been followed when he prepared the present Budget.

Sri T. MARIAPPA.—Yes, they have been kept in view so far as the State's subjects are concerned.

Sri V. S. PATIL.—I should like to know whether in this Budget there is anything to show that adequate provision for a living wage or for giving livelihood to all the persons of the State has been made. Is there any germ to show that any provision has been made in this Budget so far as the question of livelihood or equal distribution of all sources of production is

(SRI V. S. PATIL)

concerned or also to wipe out concentration of wealth and means of production in certain hands? Under article 41, right is given to all the citizens to have work, education and assistance. Is there anything to show that any right is given to any of the individuals? On the contrary I can point out that we are far lagging behind so far as education is concerned. In Bombay Compulsory Education Act was passed in 1947 and compulsory education has been in force since seven or eight years in all villages where there is a population of 500 and more in Bombay State and there is no question of compulsory education at all in our State. On the contrary, today it is said by the Hon'ble Minister for Education that this compulsion is likely to be introduced at the end of the Third Five-Year Plan. That means it will require eight years more and I do not know what will be the conditions after eight years. It also means that we will lag behind other States by so many years. I submit that this is clearly not following the principles incorporated in the Constitution, in not looking to the welfare of the communities especially the uneducated communities of our State and this is clearly, I may say, dereliction of duty on the part of Treasury Benches. Figures given today in regard to question No. 234 for boys and girls show that those who actually attend the school are 21,92,000 while in the same age limit the number of boys and girls not attending the Schools is 23,38,700. This is appalling. More than double the number is still without any education. Our Finance Minister seems to have been pleased with the reforms which he is trying to introduce. What are they? He has simply mentioned certain measures relating to increasing this cess and that cess and thus increasing the income of Government. But what about the primary duty that is imposed on us, namely, to educate our children? There is no mention about that. If you look at the neighbouring State of Bombay, they have made education free up to graduation from next year, but where are we in relation to that? If a

person is not given his wages, he will go somewhere else and earn a livelihood, but for that he must have had his education. If we do not give him that education what will he do? So, if we do not give education, the whole of the coming generation now between the ages of 5 and 14 will be useless. So Government must think about this problem of education more seriously than they are doing now. According to the figures in the Budget the provision for primary education is only Rs. 6 crores or so. The figure of Rs. 11 crores under the head "Education" includes the provision for all kinds of education. My question is about primary education and the provision for that is only about Rs. 6 crores and odd. If another Rs. 6 crores are added to it, I feel that free primary education can be introduced in this State, but instead of that we are wasting huge amounts on the so called schemes. It is better to spend money on educating our children and making them more efficient and able to earn a livelihood in this country.

Sri T. MARIAPPA.—What are the schemes that we can give up now?

Sri V. S. PATIL.—There are so many schemes in which the Government are spending crores and crores of rupees but those schemes are unremunerative and unprofitable. They are not capable of yielding even 4 per cent interest on the amounts spent. That means there must have been a huge leakage in the construction of these big schemes. I do not think that any good scheme undertaken either by Government or a private agency will not yield 4 per cent interest. If it does not yield 4 per cent interest, it means only one thing that a scheme for which Rs. 1 crore is said to have been spent is really worth only Rs. 50 lakhs or so and the other Rs. 50 lakhs must have been wasted. This gross wastage that is being committed in such big schemes must be checked effectively and if that is to be done there must be some local institution to watch the actual working of those schemes. Otherwise there cannot be any effective check at all.

Sri T. MARIAPPA.—We have given a detailed list of all the schemes and their provisions. If you can point out wastage in any scheme we shall look into it. It is quite possible that the return may not be 4 per cent, but it may be a protective scheme which cannot be judged by percentage of yield. Such schemes may be long term schemes which will ultimately yield good returns.

Sri V. S. PATIL.—When we are investing money, especially by raising loans, we have to see that the scheme on which it is spent is remunerative and yields more than 4 per cent interest. Otherwise it is useless to take up such a scheme. That is my submission. If it is not to yield 4 per cent interest, then it is no use raising loans for such schemes. If Government have got surplus amounts available from revenues, they can undertake such schemes, but it is not proper to undertake such schemes by borrowing money and making the State liable to pay crores and crores of rupees as interest. I find from the figures given in the Budget that we have to pay more than Rs. 4 crores as interest. This is appalling. If this system is to be followed in future, I think we will leave nothing but loans and debts for our posterity. We are coming to such a stage and our posterity will not be able to discharge these huge debts. In addition to that, our posterity is being kept practically illiterate. In the circumstances I submit that some drastic change has got to be made by this Government in their policy.

Then, Sir, I am told that, referring to the aims and objects of a socialistic pattern of society the Hon'ble Finance Minister said in the Council that the disparity between the various pay scales of Government servants would be brought down to the proportion of 1:30. If that is correct, I should like to point out that this statement appears to be incorrect. For instance I may refer to the Gazette of 12th February 1959 in which the scheme of reorganisation of the Public Works services has been published and there the various scales of pay also have been given. The last grade man, the peon, is in the scale of Rs. 25-1-35.

Sri T. MARIAPPA.—You forget the dearness allowance that he gets.

Sri V. S. PATIL.—Dearness allowance is not pay. I am referring to pay. If you include dearness allowance also in pay, then I will have to argue in another manner.

Sri T. MARIAPPA.—We have to consider the total emoluments. And that should be in the proportion of 1:30. That is the idea.

Sri V. S. PATIL.—Emoluments cannot be considered as pay. That is my contention. If Government are willing to merge all the emoluments in pay, that is a different matter. Taking the pay of the last grade servant as Rs. 25 as I pointed just now, 25+30, comes to 55. Now let us see what is the highest pay drawn in our State. I will quote an instance from the Mysore Half-Yearly Civil List and on page 3 the pay of Sri P. V. R. Rao, Chief Secretary, is Rs. 3,300.

Sri T. MARIAPPA.—I.C.S. and I.A.S. officers are not within the purview of the State Government. Where we have power we have fixed the proportion as 1:30. If 50 is the minimum, then 1,500 will be the maximum.

Sri V. S. PATIL.—Whether he is I.C.S. or not, he is drawing pay from the State Government and so he is a servant of the State Government. So I have said that there is this great disparity between that pay and the pay of the last grade servant. So the pay of the last grade servant must be increased. I say that, having regard to the all-round increase in the prices of necessities of life, no servant of the Government should get a pay of less than Rs. 100. It may be including dearness allowance, but nobody should be appointed to a post which carries a total emolument of less than Rs. 100.

Sri T. MARIAPPA.—Even Bombay does not give that much in spite of its huge reserves.

Sri V. S. PATIL.—There is no distinction between the Bombay Government and the Mysore Government in this matter because the party in power is the same, namely, the Congress Party. The Congress Party

(SRI V. S. PATIL)

will never do anything which will weed out this disparity. The Congress Party is meant for vested interests. Whether it is Bombay or Mysore, it is the same thing, in this matter we make no distinction between Bombay and Mysore. We have our differences only regarding the border dispute. There is disagreement between our Chief Minister and the Chief Minister of Bombay. Excepting this, their policies are the same. There is no distinction at all.

Sri T. MARIAPPA.—We often differ.

Sri V. S. PATIL.—Because both of them are friends. (*Laughter*). I submit that the pay of the low-paid servants must be increased. Otherwise it is impossible for them to maintain their families. We all know that the cost of living has increased enormously and still the pay is Rs. 25 for some persons. This position is ridiculous. The lower the pay greater the temptation for corruption.

Sir, I would now make a few references to the speech of the Hon'ble Finance Minister. On page 1, the Finance Minister has pleaded for psychological and emotional integration of the people of different areas so that they can work and live together with the common objective of building up a welfare State. Sir, this is a very good sentence.

Sri T. MARIAPPA.—You must co-operate with us.

Sri V. S. PATIL.—We are co-operating. We are ready to co-operate, provided we are on the same footing as you are. If you treat us as inferior, if you treat us as conquered people, if you treat us as a band of traitors to Mysore....

Sri T. MARIAPPA.—No. No. Not in the least.

Sri V. S. PATIL.—If you treat us in such ways, certainly we are not going to co-operate with you.

Sri T. MARIAPPA.—We will treat you as our own brothers.

Sri V. S. PATIL.—Very good words indeed. I do not know anything about

the feelings of old Mysoreans, but so far as my brothers of North Karnataka are concerned, they have treated us in a very humiliating manner. Sir, I am in politics for the last thirty-five years. I have worked in all the local bodies in that area. Belgaum district being predominantly Kannada, I appeal to every Minister and other Members of this House to come to Belgaum—Marathi area and see the conditions there. Since the introduction of local self-Government, in 1925, they will find that there are no roads. There are no schools, no wells and no amenities were introduced by the local bodies, in spite of the fact that we had to fight every inch. Even now after the Government has taken up the maintenance of roads from the Belgaum District Board, as they have done in the other districts...

Sri T. MARIAPPA.—At a stroke we gave 70 lakhs for the Belgaum Water Supply scheme.

Sri V. S. PATIL.—A provision has been made no doubt, but what is the share coming to the Marathi tracts?

Sri T. MARIAPPA.—I can declare with the concurrence of the Chief Minister that we will do our best to improve these tracts which are in the new Mysore State.

Sri V. S. PATIL.—Such assurances are given only in this House. There are words written on the paper also. But in practice nothing comes out.

Sri T. MARIAPPA.—Please make suggestions and you will see what we will do.

Sri V. S. PATIL.—Sir, in the Gazette dated 12th February 1959 in Appendix D, there is a notification dated 6th February 1959 which gives a list of roads taken over by the State Fund Roads. In Belgaum district the total length taken over by the Government is 312 miles 7 furlongs. What is the length of the road taken over in the border Marathi area? it is only 5 furlongs at Khanapur. No other road has been taken over. Why, the only reason is.....

Sri T. MARIAPPA.—I am sorry to hear this. We never thought for a minute that this was a Kannada area or that was a Marathi area at the time of taking over roads. I will make a special appeal to my friend not to try to draw inferences from such things. By oversight we may have omitted. Kindly make suggestions and tomorrow we will take them up.

Sri V. S. PATIL.—This is an assurance given by the Hon'ble Minister on the floor of the House. I hope he will comply with the assurance. Unfortunately the Department's attitude is quite different. Taking up of roads is the business of the Minister for Public Works. Our friend the Finance Minister may make a provision, but the execution remains with another Department. I am quoting the question of roads only as an example as to how we have been neglected. Some people say that we grumble too often. I gave the instance of roads because it is of recent occurrence. I am not going into the history. Such behaviour has caused us to agitate. Otherwise, we are all Indians. There can be no question of discrimination. There is no question of higher or lower status for our people. But the main point is that since 1925, we have been suppressed. All our natural urges have been suppressed. That is why we have taken up this agitation.

Mr. SPEAKER.—It implies that if you are treated better, you will not agitate.

Sri B. D. JATTI.—If he is prepared to sit across the table and discuss tomorrow or if he gives us a list of grievances, we are prepared to consider and take action, if he feels he is neglected.

Sri V. S. PATIL.—Sir, my friend the Chief Minister may not be knowing that since the starting of the Rani Parvathi Devi College at Belgaum, we have been trying to affiliate it to the Poona University. Till now nothing has been done.

Sri B. D. JATTI.—Is it a grievance? Does that mean that the College has been neglected, that no grant or help

has been given by the Government of Mysore? Tomorrow the Sholapur College may like to be affiliated to Karnatak University. Would you agree?

7 P.M.

Sri V. S. PATIL.—It should be left to the choice of the authorities concerned.

When I spoke on the Governor's Address I made a specific allegation against the Government that out of the hundred posts of Tahsildars appointed by them, there was not a single Marathi man, apart from a Mahratta. I can point out cases in which the existing Maharashtrian servicemen have been squeezed out of this Government.

Sri B. D. JATTI.—Hon'ble Member is not correct. It is the Public Service Commission that is making such appointments. We have accepted their recommendations *in toto* in respect of the B.D.Os and Tahsildars.

Sri V. S. PATIL.—Does that mean that not a single Marathi-speaking man in the services is qualified for promotion? Many of them hold double degrees. There are B.As. and LL.Bs. Still they are disqualified. After all, the Public Service Commission interviewed for two or three minutes and came to the conclusion that Marathi people are unfit. Is that correct? Is that justice? The fact is that they have been wantonly discarded, even though they have been recommended by the heads of department. How is it that not a single Marathi man was qualified? I would appeal to my friends on the Treasury Benches to think about it and do justice.

They do not do justice; there is no other go for us but to go out of the State. There is no alternative. The question is one of survival. Otherwise, we will be reduced to a state which I have read in the newspapers. I do not know whether it is correct or not. In Madras there is a community called Maharatas who are treated as hill tribes or wandering tribes. We will be reduced to that position in the course of a few years. So, it is a question of survival. Therefore we are fighting.

Mr. SPEAKER.—The tribes who are called Maharatas have no relation whatsoever with Maharastrians.

The House will now rise. I would like to announce one thing. The total number of members who have spoken so far is 24: Congress, 13, P.S.P. 6 and other opposition 5. 14 hours 50 minutes were taken on the whole, out of which Congress 6 hours 35 minutes and Opposition 8 hours 15 minutes, out of which P.S.P. has taken 5 hours 27

minutes and others 2 hours 48 minutes.

The House will now rise and meet tomorrow at 8.30 A.M.

The House adjourned at Ten Minutes past Seven of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Thursday, the 12th March 1959.
